

1965. dec. 1-15 Telyes

60.010

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. december 1.

bb 1. bemutatókra készülnek a budapesti dalszínházak

ol/gk/s fm cz

1965. december 1.

két decemberi bemutatóra készülnek ezekben a napokban a budapesti dalszínházak. az erkel színházban rossini „hamupipóke”, című kétfelvonásos vígoperájának próbái folynak. a premiért december 8-án és 11-én tartják. jacopo ferretti szövegkönyve nyomán a reális világ talajába ültetve éled újra a klasszikus mese. a huszár klára fordította szövegkönyvben fejedelmi házasságot áhítózik don magnifico két edeslánya, akik mostohanővérüket cselédsorban tartják. don ramiro herceg azonban ruhát cserél szolgájával, dandinivel s az álinas és hamupipóke egymásba szeretnek, míg a gonosz lányok és atyjuk a hercegnek vélt inasnak kedveskednek. az operában megismétlődnek a mesél motívumok, az estély, az ismételt ruhacsere, a „cipőpróbát”, azonban a herceg által ismertető - és illően a vígoperához - happy enddel végződik a történet. rossini operája műfajilag hasonló a már korábban bemutatott „titkos házasság”, „szellemi bájital”, és „márta”, című darabokhoz, azonban modernebb hangvételű, az ismert vígoperai elemek mellett bőven él a mai színház sokrétűbb közlésformáival is. a darabot békés andrás rendezte, a diszleteket forrai gábor, a jelmezeket szeitz gizella tervezte. a műfaj kedvelői két kitűnő szereposztásban láthatják a hamupipóké, amelyben szirmai márta, réti józsef, benedek zsolt, radnay györgy, lászló margit, gábor artemisz, nádás tibor, illetve barlai zsuzsa, bartha alfons, dene józsef, várhelyi endre, szabó rózsza, elek éva és ütő endre énekel. az előadásokon lukács ervin, illetve borbély gyula vezényel.
/folyt.köv./

PK

bb. 1./ bemutatókra..... folyt./s

az operaházban szostakovics „katyerina izmajlova„ című négyfelvonásos operájának december 21-1, illetve 23-1 premierjére készülnek. a komponistának ez a legnagyobb szinpad-i műve leszkov 1865-ből származó kisregénye„, a mcenszki járás lady macbeth-je„ nyomán 1932-ben készült. a zeneköltő azonban leszkov unatkozó, elvetemült, léha szépasszonyával szemben - akit csak a szenvedés avat a darab végén igazi hősnővé - katyerinát mindvégig hősnőként láttatja, ő az egyetlen eleven élet a durvaság, a nyereszkesedés, a zabolátlanság és az erőszakosság világában. szostakovics az operát 1960-ban átdolgozta, s a darabot azóta nagy sikerrel mutatták be moszkvában, firenzében, bécsben, wiesbadenben, a londoni covent gardenban, belgrádban, prágában, new yorkban, milanoban, zürichben és stockholm-ban. a pécsi nemzeti színházban „kisvárosi lady macbeth„ címmel aratott nagy sikert.

a budapesti bemutató érdekessége, hogy rendezője lev mihajlov érdemes művész, a sztanyiszlavszkij-nyemirovics-dancsenko zenés színház főrendezője, aki az átdolgozott változat 1963-as moszkvai bemutatóját is rendezte.

szostakovics és prejsz szövegekönyvét szabó miklós fordította. a diszleteket fülöp zoltán, a jelmezeket márk tivadar tervezte. a kettős szereposztású előadásokon mátyás mária, jámbor lászló, udvardy tiber és szőnyi ferenc, illetve dunszt mária, palócz lászló, pálos imre és szigeti lászló éneklé a főbb szerepeket. a zenekart kórodny andrás, illetve blum tamás vezényli./mti/

bb 3. nyolcvanezer cserép muskátli exportra

vid/ká/sk/s cz 1965. december 1.

a szombathelyi kertész termelőszövetkezet évek óta exportál virágot főleg ausztriába, svájcba és csehszlovákiába. különösen a muskátlit szeretik és vásárolják szívesen a külföldiek. ebben az évben 30.000 cserép muskátlit továbbítottak exportra, ezenkívül több ezer fikuszt, begóniát, filodendront szállítottak külföldre. a szövetkezetben nemrég készültek el hét és félmillió forintos beruházással az új üvegházak. jelenleg már 11.000 négyzetméternyi fűthető üvegházban, ezenkívül 18.000 négyzetméter melegágyi ablak alatt természetesen virágot. a fejlesztés, korszerűsítés eredményeként a tsz tovább bővíti külföldi kapcsolatait, s a tervek szerint jövőre már 80.000 cserép muskátlit küld exportra./mti/

- 2 -

bb 2. az északi-tenger 10.000 madara vendégeskedik a fehértón
vid/ká/sk/s cz 1965. december 1.

az idei őszön hosszú ideig sirálymentes volt a fehértői rezerváció. a nyár végén fészkelő helyükről elköltözött hazai dankasirályok helyébe a szokásosnál csaknem két hónappal később érkeztek az északi- és a keleti-tenger halászmadarai. most viszont újból benépesedtek a vadvíz ország szigetei: mintegy 10.000 sirály éjszakázik rajtuk. innen indulnak hajnalban élelemszerző utra, s mivel a közelben, a fagyos földeken már nem találhatnak táplálékot, nagyobb kirándulások-kat tesznek. szeged felett minden nap látni az átvonuló, tisztára igyekvő fehér madarakat. ornitológusok megállapítása szerint feltűnően sok az idén az ezüstsirály. máskor csak elvétve jelennek meg a védett területen a legszebb tollazatu halászmadarak, jelenleg egész sereg vendégeskedik a vadvizeken. kisebb kóborlómadarak is megszállták a dél-alföldet. a szegedi parkok boggyótermő fáit sűrűn látogatják a sárgacsőrű kenderikék, és a hegyipintyek./mti/

bb 4. csaknem 350 millió forintos társadalmi munka - közös beruházások termelőszövetkezetekkel - jobban gazdálkodnak a községfejlesztési alappal

di/j/s zs cz 1965. december 1.

országszerte ésszerűbben, jobban gazdálkodnak a több mint másfélmilliárd forintos községfejlesztési alappal - alapította meg a minisztertanács tanácsszervek osztályának most lezárt vizsgálata. a tanácsok általában a lakosság véleményének meghallgatásával, figyelembe vételével formálják és cselekvő részvételével valósítják meg a terveket. a siklósi járás községeinek körülbelül a felében például a tanácsstagok otthonuk-ban keresik fel a választókat, ismertetik az erőforrásokat és tárgyalják meg a fejlesztési elgondolásokat. szolnok megyében folyamatosan jegyzőkönyvben rögzítik a lakosság indítványait - ezekre épül rendszerint az új esztendő programja - és a végrehajtó bizottság elgondolásairól is tájékoztatják a közösséget. a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a lakosság a magáénak érzi a községfejlesztési terveket és szívesen vállal részt szűkebb hazájának építéséből, gyarapításából. erről tanuskodik hogy a társadalmi munkák és a különböző feladatok megoldásához felhasznált helyi erőforrások értéke tavaly megközelítette a 350 millió forintot, az idén pedig csupán az év első hat hónapjában több mint 140 millió forint volt.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 4./ csaknem 350 millió...../ 1.folyt./s

minden megyében kidolgozták már a községfejlesztési alap felhasználásának irányelveit, és meghatározták a megoldásra váró feladatok sorrendjét, általában a kommunális ellátás fejlesztése és ezen belül az ivóvízellátás javítása, valamint a szilárd burkolatu járdahálózat bővítése került az első helyre. természetesen figyelembe veszik a helyi sajátosságokat is. heves megyében például, ahol a tantermek igénybevétele meghaladja az országos átlagot, az iskolahálózat fejlesztésére is nagyobb összegeket irányoztak elő a községfejlesztési alapról. vas megyében pedig arra fordítják az anyagi eszközök egy részét, hogy 1967. december 31-ig minden községet ellássanak orvosi rendelővel és klubbal.

a tanácsok egy része arra törekszik, hogy a községfejlesztési programját összehangolja, egységes keretbe foglalja a népgazdasági tervekkel, illetve költségvetéssel, valamint a különböző tárcák beruházási elgondolásaival. jó példa erre gyöngyös egységes városfejlesztési terve, amely a fejlesztés valamennyi forrását és célját számbaveszi. a megoldásra váró feladatokat tanácsstagi körzetekre bontották, és azt is meghatározták, hogy a lakók társadalmi munkájának melyik beruházásnál, építkezésnél vennék a legnagyobb hasznát. szolnok megyében a kulturális és szociális beruházások több mint 40 százalékát már közös forrásból fedezték az idén, kecskeméten különböző szervek összefogásával épül az új fedett uszoda. ennek költségeit mintegy fele részben helyi erőforrásokból biztosították.

új vonása a gazdálkodásnak, hogy több helyütt a termelőszövetkezetekkel együtt valósítják meg a községfejlesztés egy-egy célját. így épült fel például a nagykovácsi művelődési ház, a jásziváni és a mátraderecskei, a göröcsönyi, a bükkösi és a vokányi vízmű, valamint a szentlőrinci, a pellérdi és a királyegyházi tisztasági fürdő. arra is akad példa, hogy a tanácsok helyi iparpolitikai feladatok megoldását segítik elő községfejlesztési alapról. szolnok megyében a patyolat, a vegyipari javító vállalat és a galka-kirendeltség fejlesztéséhez járultak hozzá ebből a forrásból. veszprém megye 25 községében pedig gázcsere-telepet hoznak létre hasonló módon a következő években.

a vizsgálat során azt is megállapították, hogy a tanácsok mind nagyobb gondot fordítanak a községfejlesztési tervek megalapozottságára is. ügyelnek arra, hogy időben, kellő mennyiségben rendelkezésre álljon az anyag, a pénz, a tervdokumentáció, stb. ott, ahol nincs meg a beruházások 80 százalékos fedezete, tartalékolják a községfejlesztési alap megfelelő részét./mti/

- 4 -

MK

bb 5. fekete fácánt lőttek bikácson

vid/ká/sk/s cz

1965. december 1.

tolna megyében a bikácsi erdőszelvényben megrendezett legutóbbi hajtóvadászaton egy fekete fácánkakas került puska végre, a ritkaságnak számító fekete fácánnak csak a füle piros és a nyaktollai fénytlenek kékes színben./mti/

- -

bb 6. restaurálják az operaház előcsarnokát

sb/lk/s ki cz

1965. december 1.

az operaház előcsarnokában 25-30 évvel ezelőtt dolgoztak utoljára diszítőfestők, restaurátorok. a mennyezetre és falakra azóta szürke por és koromréteg rakódott, eltakarja a reneszansz stílusú ornamentikával gazdagon díszített falmezőket, falképeket. sok helyen már pereg a festék és gyenge a vakolat is. ezért most megkezdtek az előcsarnok helyreállítását. az országos szakipari vállalat díszítő főépítésvezetőségének dolgozói három szakaszban végzik el a munkákat, hogy ne akadályozzák az operaház forgalmát.

a főbejáratnál jobbra, az előcsarnok egyharmadát már beállványozták. feltárják az ornamentika mintáit és pontos rajzokat, hű másolatokat készítenek. később az egész falat gondosan lemossák és átítatják mészvizzel, hogy megszilárdítsák a meggyengült vakolatot és a régi festékréteget. ezután kerülhet majd sora a festésre, az eredetivel azonos színű és mintájú új ornamentika elkészítésére. a diszítőfestőkkel együtt megkezdtek a munkát a képzőművészeti alapművészei, akik székely bertaian falképeit tisztítják és restaurálják. december végére az előcsarnok első harmadában befejeződik a munka. a másik két harmadot pedig a jövő évben adják át. ezek a munkák a díszek szépségét 15-20 évre konzerválják, s utána is egyszerű eszközökkel, a falakra tapadt porrétteg leradírozásával az előcsarnok ismét megfiatalítható lesz./mti/

- -

- 5 -

PKK

bb 7. naponta másfélezer karácsonyfát vágnak ki és szállítanak el a bükkki erdőségekből

vid/ká/sk/s cz

1965. december 1.

a keletbükkki állami erdőgazdaság bükkki, szendrői, csereháti erdőségeiben megkezdtek a karácsonyfák kivágását. az idén 20.000 karácsonyfát adnak át a kereskedelemnek. az erdőgazdaság mintegy 60 helyen, többek között Lillafüred, parasznya, szendrőlád, méra környékén telepített fenyőt a villanypázták alá, valamint a régi csemetekertekbe. a szokásosnál nagyobb távolságra ültetett karácsonyfák négy-öt év alatt 70-200 centiméter nagyságúra fejlődtek, s most ezek kerülnek a lakásokba. naponta mintegy másfélezer karácsonyfát vágnak ki, s szállítanak el a bükkki erdőkől./mti/

-6-

bb. 8. velurbéléses téli fehérnemű készült szintetikus és hab-selyem-fonal összeházasításával

1 sz/tné/vg/gy/cz

1965. december 1.

a kötszövő ipar gyártmányfejlesztésében nagy előrelépést jelent a szintetikus és műselyemszál összeházasítása, s az így készülő fehérneműk forgalomba-hozatala. a kétféle alapanyag együttes felhasználásával sikeres kísérleteket folytatott a hab-selyemkötöttárugyár és ennek nyomán kezdte meg a velurbéléses bolyhos, formatartó nadrágok gyártását a fázós nők és gyermekek számára. az új fehérnemű egyesíti a két alapanyag összes je-tulajdonságát: könnyen mosható, melegtartó és ellenlétben az ed-dig ismert bolyhos bundanadrággal, könnyen szárad és ami főleg a fiatalabb nők számára figyelemreméltó, nem erősít, mert jól a testhez simul. a kereskedelem egyelőre harmincezret rendelt eb-ből az új gyártmányból.

ugyancsak kétféle szálból kombinálták össze a hab-selyemgyár számos más, új készítményét, köztük a kötött férfi és gyermek-pizsamát, a csipkemintás színes női fehérneműt, néhány gyermek-inget, sőt még női ruhákat is terveztek az újfajta kötszövőtt kelmeiből. a gyár egyik érdekes újdonsága a csipke bluzanyag és az ugyancsak bluzra szánt kötött kordbársony, ez utóbbi még csak most kerül a kereskedelem szakértői elé.

a hab-selyemkötöttárugyárban négy iparművész, egy ketmeter-vező és három modell tervező közreműködésével megkezdett nagyará-nyu gyártmányfejlesztés azt eredményezte, hogy jelenleg a gyár 300 féle termékéből 200 új cikknek, vagy a régebbi típus új vál-tozatának számít./mti/

bb. 9. elkészültek az 1965-re tervezett forgó-akadályok, elhárultak a traktorgyártás akadályai

1 sl/sk/ki/gy/cz

1965. december 1.

a vörös csillag traktorgyárban alkatrészhány miatt még há-rom hónappal ezélett is bizonytalan volt az idei terv teljesi-tése. különösen fogaskerék-szivattyúból és kerékköpenyből hiány-zott nagyobb mennyiség, a külkereskedelem segítségével azonban viszonylag gyorsan megoldódtak ezek a problémák.

/folyt. köv./

8.05/-n

-6-

bb. 9./elkészültek az 1965-re..... 1. folyt./ gy

a hiányzó fogaskerékszivattyukat az ndk-ból szerezték be, kerékköpenyt pedig egyidejűleg több országból is vásároltak, így most már biztosra vehető, hogy elkészül a tervezett 1 100 d-4-k traktor.

a forgó-rakodó gépek gyártásában még kedvezőbb a helyzet, itt a hiányokat még előbb pótolták, s a hét elején elkészült az idei tervteljesítést jelentő százötvenedik példány. tekintve, hogy külföldről 50 önrakodó dömpert vásárlására is érkezett ajánlat, a szabadidő vált munkások még az idén ezeket a gépeket is elkészítik./mti/

bb. 10. egy hegyjai mezőváros a xvi. században

vid tné/sr/gy/gy/cz

1965. december 1.

Levéltári kutatások és kortörténeti dokumentumok alapján dr. kalmár jános nyugdíjas, mád község szülötte, megírta, hogyan élt és gazdálkodott a xvi.-xvii. században tokajhegyalja ezen mezővárosa. érdekesek a szőlőművelésre vonatkozó adatok. ezek bizonyossága szerint már a xvi. század közepén kiterjedt szőlőművelés volt a mádi határban. az akkor ismert jó bortermő szőlőhegyeken, a kis- és nagykakason, a királyokon, a disznókön ma is szőlőt termelnek. így 400 év múltán is ugyanazok maradtak a község legnevezetesebb szőlőtermő területei.

Legértékesebb és legeredetibb része a dolgozatnak az ugynevezett „falukönyv”, ezt a helybeli előljáróság vezette, s több mint 200 év alatt 442 bejegyzés található benne. a legelső bejegyzés az 1560-as évekből származik és egy szőlő örökösödési adatát tartalmazza./mti/

bb. 11. hun kardot találtak bátaszéken

vid tné/sr/gy/cz

1965. december 1.

a bátaszéki ii. számú általános iskola udvarán ásás közben egy hun-kori vaskardot találtak, aranylemezből készült pántokkal. az épen maradt nagy kardhoz bőrből vagy fából készült, megkövesült hüvelymaradványok tapadtak, s az egykori hüvelyt aranypántokkal diszítették. ebből arra következtetnek, hogy a kard tulajdonosa magasrangú hun személyiség lehetett.

a kardot a szekszárdi béri balogh ádám muzeumban helyezték el./mti/

8.20/-n

8.20/-n

-8-

bb 12. még egy betörés - aztán nyugodtan élni

vid j vm s r

1965. december 1.

czvetkó tamás nagykanizsai lakos a zala megyei vasipari vállalatnál dolgozott és senki sem sejtette, hogy sorozatos betöréseknek ő a tettese. otthonában szerényen élt, de egy nagyobb fogás után felruccant a fővárosba, szórta a pénzt, s felfigyelt rá a rendőrség. harminc betörést több mint 50.000 forint értékben ismert be. a „szerény”, életű tolvaj a nyomozás alatt kijelentette: „abba akartam hagyni a betöréseket, csak még egy 200.000 forintos fogást akartam csinálni.” a bíróság rövidesen tárgyalja ügyét./mti/

bb 13. a szilárd szorbid - a diétások „cukra,,

vid Lk vm k1

1965. december 1.

a péti nitrogénművek vegyész-mérnökei befejezték a nagy tisztaságú szilárd szorbid előállítására indított kísérletsorozatokat. a kísérleti üzemi méretekben gyártott termékről megállapították, hogy összetétele a szabványoknak megfelel és gyártása kifizetődő. a szorbidot, amely egyébként a c vitamin alapanyaga, sikeres laboratóriumi munka után az élelmiszeripar fontos területén is felhasználhatják. ez a vegyszer lesz a legfontosabb anyaga a diétások „cukrának”, amelyet néhány, másfajta édesítőszer alkalmazásával készítenek. a szorbid alapanyagu ételízestítő nem növeli a vér cukortartalmát és a szervezet is könnyebben dolgozza fel, mint a valódi cukrot. különösen a cukorbeteg diétájának összeállításánál nagy szerepet a füzféi üzem új terméke. korábban külföldről vásárolt anyagokat használtak a diétás konyhákban.

a péti nitrogénművek kísérleti gyárrésze évente 100-200 tonnányi tiszta szorbidot tud előállítani. ez fedezi a hazai igényeket, sőt külföldre is szállíthatnak belőle.

a gyárrész már üzemszerűen termel és az első tételket elszállították a megrendelőknek./mti/

9.00/-n

-9-

bb 14. felkészültek a télre a borsodi ércelőkészítőmű építői

vid lk vm szf

1965. december 1.

az ózdi és diósgyőri nagyolvasztók megfelelő mennyiségű és minőségű betétanyag-ellátására a miskolc-közelében sajkókeresztúr község mellett épülő borsodi ércelőkészítőmű kivitelezői felkészültek a téli munkára. a cél az, hogy az egymilliárd négyszáz millió forint költségsel irányított épülő nagy kohászati üzem részlegesen 1968-ban megkezdhesse a munkát, ezért úgy igyekeznek, hogy az építést és a szerelést a tél beálltával is a lehető legjobb időben folytathassák. az új üzem területén berendezett előregyártó telepen gőzkazánt helyeztek üzembe, ennek segítségével gőzölik a betont, s így lehetséges a betonelemek folyamatos gyártása. a már részben elkészült épületeket tető alá hozták, hogy a csapadékos időben is folytathassák a belső munkákat. hat felvonulási épületet átalakítottak munkásszállóvá. ezekben háromszáz vidéki dolgozót helyezhetnek el, ha a télen bizonytalanná válna a közlekedés./mti/

bb 15. szeged megkezdte a szén „detronizálását,”

vid lk vm szf

1965. december 1.

szegedre a jövőben egyre kevesebb szén érkezik a bányákból, mert mindinkább a város új energiahordozó kincseivel, a földgázzal és a termálvízzel pótolják. a napokban az egyessza lakónegyedben újabb lakótömböket kapcsolnak be az újszegedi termálkut mellett létesített geotermikus hőközpontba. ebben a fűtési idényben már hétszázra emelkedik a természetes forróvízzel fűtött lakások száma. elkészültek a szegedi textilkombinát, valamint a klinikai negyed fűtésére, melegvíz-ellátására szolgáló termálkutak is.

nem igényel már több szenet az eddigi legnagyobb fogyasztó, a szegedi gázművek sem, mert a város jelenlegi, napi harmincezer köbméter gázszükségletét az üllési gázmező adja. a föld mélyéből kitermelt gázzal és forróvízzel jelenleg csaknem félezer mázsa jóminőségű szenet takarítanak meg naponta szegeden. ez egyelőre nem túl nagy mennyiség, de az újabb termálkutak bekapcsolásával, a földgáz szélesebb körű felhasználásával tovább csökken a szénfelhasználás./mti/

9.15/-n

-10-

bb 16. sajtérlelő üzem épül hajduböszörményben

vid ká sk vm

1965. december 1.

a hortobágyon, valamint a környező szikes legelőkön tizezrével tartják a juhokat a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok. a pusztai juhászatokból naponként nagymennyiségű juhtejet küldenek a feldolgozó üzemekbe, ahol túró, gomolya, sajt készül a tejből. a környéken azonban kevés az értelőhely, s emiatt a sajtok egyharmadát budafokra, pécsre és zircra kellett szállítani. most megoldják ezt a problémát: a hajdu-bihar megyei tejipari vállalat hajduböszörményi telepén 20 vagon befogadóképességű értelő üzem épül, amelyet a tavasszal adnak át rendeltetésének./mti/

bb 17. éretlen kukoricából értékes abraknakarmány

vid sk vm

1965. december 1.

az ország legnagyobb kukoricatermelő gazdaságában, a lajtahansági állami gazdaságban, a korán beköszöntött tél miatt egyes kései fajták így az mv-59-es és az mv-48-as egy része nem tudott idejében beérni. törés után most az éretlen csöveket a lucernaszárító és őrlő üzembe hordják, ahol csövestől megszáritják és megőrlik. a zsenge kukoricából így mintegy 30 vagon értékes abraknakarmányt nyernek./mti/

bb 18. zöldszilvánit és rizlingszilvánit telepítenek a balatonpart borvidékein

vid ká tr vm

1965. december 1.

a kellemes, enyhe időjárás kedvez a szőlőtelepítőknek. csopak, somló, badacsony és balatonfüred környékén elolvadt a hó, s a felszikkadt talajon a termelőszövetkezetek megkezdtek az oltványok ültetését. ősszel és tavasszal összesen 269 holdon hoznak létre új nagyüzemi szőlőskerteket. az ideai telepítések érdekessége, hogy az eddig uralkodó olaszrizling helyett inkább a sajátos ízű, zamatu rizlingszilváni és zöldszilváni telepítését szorgalmazzák. a rizlingszilvániból a kővágóörsi termelőszövetkezet ezekben a napokban 25 holdas táblát alakít ki. a balatonparti borvidéken eddig ismeretlen, francia eredetű szőlőt is meghonosítanak ezen a tájon. a semillon a szürkebarátok családjához tartozó érdekes szőlőfajta./mti/

9.42/-n

-11-

le

bb 14. felkészültek a téle a borsodi ércelőkészítő üzem építési

vid lk vm szf

1965. december 1.

az ózdi és diósgyőri nagyolvasztók megfelelő mennyiségű és minőségű betétanyag-ellátására a miskolc-közelében sajkókeresztúr község mellett épülő borsodi ércelőkészítő üzem kivitelezési felkészültek a téli munkára. a cél az, hogy az egymilliárd négyszáz millió forint költséget irányzóval épülő nagy kohászati üzem részlegesen 1968-ban megkezdhesse a munkát, ezért úgy igyekeznek, hogy az építést és a szerelést a tél beálltával is a lehető legjobb ütemben folytathassák. az új üzem területén berendezett előregyártó telepen gőzkazánt helyeztek üzembe, ennek segítségével gőzölik a betont, s így lehetséges a betonletemek folyamatos gyártása. a már részben elkészült épületeket tető alá hozták, hogy a csapadékos időben is folytathassák a belső munkákat. hat felvonulási épületet átalakítottak munkásszállóvá. ezekben háromszáz vidéki dolgozót helyezhetnek el, ha a télen bizonytalanná válna a közlekedés./mti/

bb 15. szeged megkezdte a szén „detronizálását,”

vid lk vm szf

1965. december 1.

szegedre a jövőben egyre kevesebb szén érkezik a bányákból, mert mindinkább a város új energiahordozó kincseivel, a földgázzal és a termálvízzel pótolják. a napokban az egyesszá lakónegyedben újabb lakótömböket kapcsolnak be az újszegedi termálkut mellett létesített geotermikus hőközpontba. ebben a fűtési idényben már hétszázra emelkedik a természetes forróvízzel fűtött lakások száma. elkészültek a szegedi textilkombinát, valamint a klinikai negyed fűtésére, melegvíz-ellátására szolgáló termálkutak is.

nem igényel már több szenet az eddigi legnagyobb fogyasztó, a szegedi gázművek sem, mert a város jelenlegi, napi harmincezer köbméter gázszükségletét az üllési gázmező adja. a föld mélyéből kitermelt gázzal és forróvízzel jelenleg csaknem félezer mázsa jóminőségű szenet takarítanak meg naponta szegeden. ez egyelőre nem túl nagy mennyiség, de az újabb termálkutak bekapcsolásával, a földgáz szélesebb körű felhasználásával tovább csökken a szénfelhasználás./mti/

9.15/-n

-10-

bb 16. sajtérlelő üzem épül hajduböszörményben

vid ká sk vm

1965. december 1.

a hortobágyon, valamint a környező szikes legelőkön tízezerrel tartják a juhokat a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok. a pusztai juhászatokból naponként nagymennyiségű juhtejet küldenek a feldolgozó üzemekbe, ahol túró, gomolya, sajt készül a tejből. a környéken azonban kevés az értelőhely, s emiatt a sajtok egyharmadát budafokra, pécsre és zircra kellett szállítani. most megoldják ezt a problémát: a hajdu-bihar megyei tejipari vállalat hajduböszörményi telepén 20 vagon befogadóképességű értelő üzem épül, amelyet a tavasszal adnak át rendeltetésének./mti/

bb 17. éretlen kukoricából értékes abraktermény

vid sk vm

1965. december 1.

az ország legnagyobb kukoricatermelő gazdaságában, a lajtahansági állami gazdaságban, a korán beköszöntött tél miatt egyes kései fajták így az mv-59-es és az mv-48-as egy része nem tudott idejében beérni. törés után most az éretlen csöveket a lucernaszárító és őrlő üzembe hordják, ahol csövestől megszáritják és megőrlik. a zsenge kukoricából így mintegy 30 vagon értékes abrakterményt nyernek./mti/

bb 18. zöldszilvánit és rizlingszilvánit telepítenek a balatonpart borvidékein

vid ká tr vm

1965. december 1.

a kellemes, enyhe időjárás kedvez a szőlőtelepítőknek. csopak, somló, badacsonyi és balatonfüredi környékén elolvadt a hó, s a felszikkadt talajon a termelőszövetkezetek megkezdtek az oltványok ültetését. ősszel és tavasszal összesen 269 holdon hoznak létre új nagyüzemi szőlőskerteket. az idei telepítések érdekessége, hogy az eddig uralkodó olaszrizling helyett inkább a sajátos ízű, zamatu rizlingszilváni és zöldszilváni telepítését szorgalmazzák. a rizlingszilvániból a kővágóörsi termelőszövetkezet ezekben a napokban 25 holdas táblát alakít ki. a balatonparti borvidéken eddig ismeretlen, francia eredetű szőlőt is meghonosítanak ezen a tájon. a semillon a szürkebarátok családjához tartozó érdekes szőlőfajta./mti/

9.42/-n

-11-

bb 19. ötezernél több televízió előfizető salgótarjánban

vid tné vm sr

1965. december 1.

a városi tanács végrehajtó bizottságának jelentése szerint 900 televíziós készüléket vásároltak és helyeztek üzembe salgótarjánban az év elejétől mostanáig. ezzel ötezer fölé nőtt az előfizetők száma a városban. a központi statisztikai hivatal négy-rád megyei igazgatóságának adatai alapján ugyanis múlt év utolsó napján 4.174 volt a televízió tulajdonosok száma salgótarjánban.
/mti/

bb 20. áldozó józsef himódi parasztfestő gyűjteményes kiállítása

vid gg vm sr

1965. december 1.

a huszas évek közepén minden iskola és képzés nélkül jegyezte el magát a festészettel áldozó józsef himódi parasztfestő. a harmincöt éve alkotó, ma hetvenéves parasztfestő kedvenc témái a rábaközi táj, a falusi élet, a parasztok munkája. első gyűjteményes kiállításának megnyitója a győri műcsarnokban december 19-én lesz./mti/

bb 22. mintegy 2500 diósgyőri gépgyári fiatal tanul az idén

vid lk vm ki

1965. december 1.

a diósgyőri gépgyárban párt- és kisz oktatásra ebben az évben több mint ezernégyszázan jelentkeztek. a különböző szakmai tanfolyamokon is mintegy ötszázan vesznek részt, s csaknem ugyanennyi az állami oktatásra beiratkozottak száma. ez utóbbiak közül kereken háromszáznegyvenen technikumban, gimnáziumban, illetve egyetemen vagy főiskolán tanulnak. növekvő népszerűségnek örvend az időszerű ipari kérdésekkel foglalkozó tanfolyam, amelyet egy éve vezettek be. ezeken fiatal mérnökök előadásában gazdaságpolitikai kérdéseket az új műszaki eljárásokat vitatják meg. a diósgyőri gépgyárban az idén mintegy kétezeröttszázan vesznek részt valamilyen oktatásban, ami egyben azt is jelenti, hogy a gyár minden fiatalja képezi magát./mti/

9.45/-n

10²² te

-12-

bb 21. hatvanhét lakás építhető a társadalmi munkával megtakarított pénzből szolnok megyében

vid gg vm sr

1965. december 1.

az idén szolnok megye községfejlesztési kiadásaira több mint 68 millió forintot terveztek. a feladatok egy részét a lakosság társadalmi munkában végezte el - így a kiadásokból mintegy 13.5 millió forintot sikerült megtakarítani. a társadalmi munkával megtakarított pénzből hatvanhét kétszoba, összkomfortos pedagógus lakás, vagy 133 kilométer hosszúságú vízvezeték-hálózat, illetve négy, egyenként 350 személyt befogadó, korszerű művelődési ház építhető. 71.400 társadalmi munkás teljesítményét a megye összes lakóra elosztva fejeként 29 forintos teljesítést jelent. a megyei átlagnál sokkal jobb eredményeket értek el egyes járások, városok és községek. a szolnoki járásban például minden lakos társadalmi munkája meghaladja a 43 forint értéket. a városok között az élen ismét a törökszentmiklósiak állnak. besenyőzögön a régi probléma megoldására, a vízvezeték-hálózat és a vízmű építésére fogott össze a falu apraja-nagyja. olyan nagyarányú társadalmi munkával segítették az építkezés mielőbbi befejezését, hogy a község minden lakóját, a legapróbb gyermekeket is beleértve, egy-egy főre mintegy száz forint értékű munka elvégzése jutott./mti/

bb 23. terven felül ezer traktormotort ujitának fel az idén

vid lk vm szf

1965. december 1.

a zetor és az rs-09-es traktorok motorjait a győri mezőgazdasági gépjavitó vállalat javítja. a két évvel ezelőtt korszerűsített üzemben bevezették a szalagrendszerű javítást. a munkabrigádok eredményesen teljesítették terven felüli vállalásaikat. év végéig ezer traktormotor terven felüli felujítását végzik el. a vállalat ezzel is hozzásegíti a mezőgazdasági nagyüzemeket, gépállomásokat, hogy esetleges korai kifavaszodás esetén idejében megkezdhessék a kijavított gépekkel a mezői munkát.

a nagyszerű eredményhez az segítette hozzá a vállalatot, hogy nem várta az év közben nehezebben beszerezhető alkatrészekre, hanem saját műhelyeiben tizenegy millió forint értékű alkatrészt gyártott le és ujitott fel./mti/

9.52/-n

10²² te

-13-

bb 24. nyolcvankétezer hold új szőlőt, 107.000 hold nagyüzemi gyümölcsöszt telepítettek a második ötéves terv éveiben - 50 százalékos terménynövekedés várható az új gyümölcsösök termőre fordulásától

i cs sk vm ká

1965. december 1.

nagyjából befejeződtek az őszi gyümölcs- és szőlőtelepítések, s ezzel lezárult a második ötéves tervidőszak telepítési kampánya. merényi károly, a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályának helyettes vezetője összegezte az eredményeket, s közölte többek között, hogy a tervidőszakra előirányzott 80.000 holdas szőlőtelepítést több mint 2000 holddal teljesítették túl. a telepítési feladatot a gazdaságok fokozódó ütemben, zömmel az utóbbi két évben valósították meg. a csemegeszőlő kivételével -, amelynél szaporító-anyagellátási nehézségek voltak - a fajta-arány a tervezettnél megfelelően alakult. ezzel javult az ültetvények fajta-aránya is. jellemző például, hogy 1960-ban az ország szőlőterületének 23.9 százalékát foglalták el a minőségi fehér borszőlő-fajták az újtelepítésű szőlőkből pedig már 43.6 százaléknyi terület jutott erre a kategóriára. a csemegeszőlők országos részaránya öt évvel ezelőtt 4.4 százalék volt, az új szőlőkben jelenleg: 15.3 százalék. a csaknem 15 százalékos kitévő direkttermő fajták az új telepítéseknél egyáltalán nem kaptak helyet.

az új nagyüzemi gyümölcsösök területe a tervidőszakban kerekén 107.000 holddal bővült. ez az eredeti tervtől 3000 holddal marad el. az utóbbi években ugyanis - a járulékos beruházások viszonylag lassu üteme miatt - mérsékelni kellett a gyümölcsstelepítéseket is. a gyümölcsfajok közül erősebb lemaradás mutatkozik a cseresznyénél, meggyénél és a kajszinál, viszont nagymértékben megnőtt az őszibarack, továbbá a bogyós-gyümölcsűek - főleg a málna és a szamóca - termőterülete. ez utóbbiak részaránya a tervezett 10 százalék helyett 12 százalékos volt. az almánál ugyancsak túlteljesítés mutatkozik: az előirányzott 38 százalék helyett ténylegesen a terület 39.4 százalékát foglalják el. az alma „egészségtelen túlsúlyától”, egyelőre nem kell tartanunk, hiszen az ország évi gyümölcsstermésének még a 45 százalékát sem éri el, noha az almatermés részaránya-nak világátlaga 47 százalék és olaszországban 48, a szovjetunióban 54, belgiumban 64, a német szövetségi köztársaságban 69, hollandiában 72, franciaországban pedig 82 százalékos. hasonlóképpen az alma kívánatos túlsúlya mellett szól az a tény is, hogy a nyári és téli almafajták tömeges fogyasztása hazánkban az év kilenc hónapján át tart, továbbá az, hogy a téli almából jelentős az exportunk is.

/folyt.köv./

10.05/-n

10³⁴ fe

/bb 24. nyolcvankétezer...1.folyt./vm

az új szőlőknek mintegy 80 százalékát telepítették nagyüzemi, gépi művelésre alkalmas, széles sorközökbe. a homoktalajokon és heves megye szőlős-tájain a nagyüzemi szőlők minimális táblanagysága 100 hold, a dunántúli hegyvidékeken és tokajhegyalján azonban a területi szétszórtság miatt általában kisebb egységek alakultak ki. az új gyümölcsösöket kivétel nélkül széles sorközben telepítették, jó részük intenzív törpetörzsű, vagy termőkaros. a legutóbbi felmérések szerint az állami gazdaságok 61 százalékában, a termelőszövetkezetek 29 százalékában 100 holdnál nagyobb táblákban sorakozik a szőlő, 100 holdnál nagyobb gyümölcsöstáblákkal az állami gazdaságok 67 és a termelőszövetkezetek 22 százaléka rendelkezik.

a második ötéves terv időszakában telepített zömmel nagyüzemi szőlők teljes termőrefordulása számottevően javítja majd az ellátást csemege-, illetve étkezési szőlőkből, ugyanakkor várhatólag növeli a termésátlagokat, s javítja a borok minőségét. az újtelepítésű gyümölcsösök termőrefordulásától pedig az ország évi gyümölcsstermésének legalább 50 százalékos növekedését várhatjuk.
/mti/

bb 25. szakosított iskolákba járnak már a csongrádi tanyák gyermekei

vid j vm sr

1965. december 1.

a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának hozzájárulásával újabb hat kis létszámú tanyai iskolát szüntettek meg a megyében. a második ötéves terv alatt így már huszonnégyre nőtt azoknak a tanyai kisiskoláknak a száma, amelyek bezárták kapuikat. a régi, nem egyszer évszázados épületeket a környékbéli termelőszövetkezeteknek adták át.

a lassan elnéptelenedő tanyai körzetek megszüntetett iskoláiból a gyerekek a közeli szakosított falusi iskolákba járnak további oktatásra. mintegy kétszáz olyan gyermeknek, akiknek a szülei még nem költöztek be a falvakba, az ugyancsak a második ötéves terv alatt létrehozott községi és városi általános iskolai diákotthonokban biztosítottak hétközi szállást.

/folyt.köv./

10.10/-n

10³⁴ fe

-15-

/bb 25. szakosított....1.folyt./vm

rövidesen megszüntetik a hőmezővásárhelyi dózsa tsz területén levő iskolában is a felsőtagozatos tanulók oktatását. az autóközlekedési vállalatnál most megkötött megállapodás szerint januártól naponta mintegy 40 gyermeket szállítanak a város központi általános iskolába és vissza a tsz központba. ez lesz csongrád megye első rendszeresen közlekedő „iskolás autóbussza„./mti/

bb 26. vietnami uttörőknek karácsonyi ajándék

vid tné vm sr

1965. december 1.

Komárom megyében a 120 ifjúsági vöröskereszt csoportnak kiterjedt kapcsolatai vannak a világ minden táján. több ország ifjúsági vöröskeresztes szervezetével leveleznek rendszeresen, s gyakoriak az ajándékváltások is. a járási és megyei vöröskereszt vetélkedőkön készült fényképekből albumot küldtek nemrég svédországba. az esztergomi felsőfoku tanítóképző törökországból kapott most albumot. a tatabányai ötvös gimnázium diákjai japánból kapott album viszonzásaként iskolájuk életéről küldenek fényképeket. a tatabányai 1.számú iskola pályázata az USA-ból kapott levél és kották válaszaként zeneiskolájuk életéről számoltak be. többszáz kis csomagot küldtek már az idén a megye iskoláiból a felszabadult gyarmati országok fiataljainak a máriahalomi általános iskola egyik őrse most a vietnami pajtásokat Lepi meg karácsonyi kis ajándékcsoomaggal./mti/

bb 27. korszerű zeneiskola épül szombathelyen

vid tné vm sr

1965. december 1.

Szombathelyen új zeneiskola épül 10 millió forintos beruházással. akusztikai kiképzése újszerű, hazánkban még keves helyen alkalmazták. a háromemeletes épületben a 22 tantermen kívül gyakorló helyiségek, szimfonikus zenekari és kórus próbaterem, két klubhelyiség, hangfelvételre alkalmas stúdió létesül. az 530 növendék és a 18 tanár 1967-ben veheti birtokába az új iskolát./mti/

10.15/-n

10.16/le

-16-

bb 28. három új gyár készült el a tiszamenti vegyiművekben a kisz védnökségének öt esztendeje alatt

vid tné vm szf

1965. december 1.

öt évvel ezelőtt vállalta el a kisz hazánk egyik legnagyobb beruházásának, a szolnoki tiszamenti vegyiművek építésének védnökségét. a szolnokon alakult kisz operatív bizottság fél évtized alatt több mint 160 védnökségi szerződést kötött az építő, a gépi berendezéseket gyártó, szállító és szerelő vállalatokkal, hogy gyorsítsa az új gyárak üzembehelyezését. ezzel nagymértékben hozzájárult az üzemek időbeni elkészüléséhez.

ebben az évben az új szuperfoszfát gyárban két, egyenként tíz tonnás markoló daru beszerzése vált sűrűvé. az operatív bizottság kooperációs tanácskozást tartott a ganz-márvag hajtóműgyárának és az egyesült villamosági gépgyárnak kisz bizottságával. a tanácskozás eredményeként október 10-re az egyik darut már üzembe helyezték. az év végére készen lesz a második is. a kisz felhívására a lánggépgyár egy évvel a határidő előtt elkészítette és leszállította a vegyiművek erőművének négy és fél megavattos gőzturbináját. a diósgyőri gépgyár kisz bizottságával kötött megállapodás szerint a jövőre üzembe lépő kriolit üzem nagyteljesítményű szivattyuját - jóval a határidő előtt - legyártották és utnak indították. öt év alatt a kisz védnöksége idején elkészült szolnokon a 120 ezer és a 100 ezer tonnás kén-sav gyár, határidő előtt fél évvel átadták rendeltetésének az évi 200 ezer tonna kapacitású szuperfoszfát üzem. két egyenként négy és fél megavattos gőzturbinával megkezdte termelését a gyár erőműrendszere. jelenleg az új kriolit üzem és a porfestékgyár építéséhez nyújtanak segítséget a kiszesek. a porfestékgyár üzemeléséhez 500 gépi berendezésre lesz szükség. a vegyiművek kisz bizottsága megkezdte az előkészületeket, hogy a sok gép kooperációs terveihez megadja a tőle telhető segítséget./mti/

bb 30. német magfizikus - magyarnyelvű vizsgára készül

vid tné vm sr

1965. december 1.

egy esztendeje folytat aspiranturát a magyar tudományos akadémia debrecenben levő atommag kutató intézetében Harald Prade, a drezdai egyetem kísérleti magfizikai tanszékének tudományos munkatársa. kandidátusi munkáján dolgozik: polarizációs vizsgálatokat végez magfolyamatokból előállított neutronokkal. legutóbb filozófiai vizsgáját drezdában tette le német nyelven, de már készül a magyar nyelvű szakmai vizsgára. a német magfizikusnak ugyanis magyarul kell vizsgáznia - aspiranturái követelményként./mti/

10.24/-n

10.24/le

-17-

bb 29. ezer dűlőt tünt el baranya megye térképéről

vid ká sk vm

1965. december 1.

a felszabadulás után immár harmadszor - s most már véglegesen - helyükre verték a táblajelző-karókat a baranyai határban. az 1945-ös földosztás után most fejeződött be a termelőszövetkezeti földek táblásítása. a hajdani egymillió parcella helyén 8000 nagy táblát alakítottak ki. ennek következtében mintegy ezer dűlőt tünt el a megye térképéről. a rendezés során feleslegessé vált dűlőutakat ugyanis felszántották és a szomszédos táblákhoz csatolták: Ily módon körülbelül 800 holdat nőtt a szántóterület. az állami földmérési és térképészeti hivatal szakemberei minden gazdaságról térképet készítettek és azt átadták az illető termelőszövetkezet vezetőségének. a gazdálkodásnál ezentúl már nem a régi helyrajzi számokat veszik alapul, hanem a táblajelzéseket.

a táblásításból 16 termelőszövetkezet kimaradt - valamennyi a mecseki hegyháton gazdálkodik. ezekben a gazdaságokban egyelőre nem lehet kialakítani a nagyüzemi táblákat, mivel rendkívül kedvezőtlenek a terepviszonyok. amint azonban befejeződik az itt folyó nagyszabású vízrendezési és talajvédelmi program, akkor ezen a 16.000 holdnyi hegyvidéki területen is megteremtik a korszerű, gépesített szántóföldi művelés feltételeit./mti/

bb 31. gerontológiai felmérés a komáromi járásban - megkezdik az öregek gondozását

vidoj vm sr

1965. december 1.

a komáromi járás 28 községében összeírták az idős embereket. a járás 58.000 lakosának öt százaléka 70 éven felüli. közülük ötszázharmincheten már a nyolcvan évet, huszonkilencen pedig a kilencven évet is túlhaladták. a járás legidősebb embere suron él: a kilencvennyolc éves melhárdt minálné, aki jóegészségnek ötvend és még ma is tevékenykedik. négy gyermeke, akik közül a legidősebb hetvennyolc, a legfiatalabb hatvannégy éves - ugyancsak a faluban laknak. a termelőszövetkezeti tagok legöregebbje szeittl józsef, az ácsi egyetértés tsz nyolcvankétéves mezőre. a járás hatezer tsz tagja közül több mint ezer a hatvan, és háromszáznolcvan a hetven éven felüli.

/folyt.köv./

10.40/-n

-18-

11¹² Je

/bb 31. gerontológiai...1.folyt./vm

a felmérés birtokában jövőre megkezdik a járásban az öregek gondozását. a körzeti orvosok segítségével nemcsak az idős kori betegségben szenvedők rendszeres orvosi ellenőrzését, gyógyítását szervezik meg, hanem kiépítik a termelőszövetkezetek munka egészségügyi rehabilitációját is. a járás 28 termelőszövetkezetében megvizsgálják, milyen munkaköröket töltenek be az idős tagok és javaslatot tesznek azokra a munkahelyekre, hol a legcélszerűbb lenne a foglalkoztatásuk./mti/

bb 32. őszi primőrburgonya termelési kísérletek csongrádiban

vid ká sk vm

1965. december 1.

több éves kísérletsorozatot kezdett dr. Antal József, a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézet tudományos kutatója a kiskundorozsmai telepen. a célt a májusihoz hasonló korai burgonya termesztése, november végén, december elején, szeptember első napjaiban fejlett csirákkal ültették ki a vetőgumókat, amelyek az ősszel szépen fejlődtek. az éjszakai fagyok ellen fóliával védték az ültetvényt. a kísérlet a kedvezőtlen időjárás ellenére sikeresnek mondható. a mínusz 5, mínusz hat fokos hideget még jól tűrték a fólia takaró alatt a növények. az ennél is alacsonyabb éjszakai hőmérsékleten azonban már megperzselődött a levélzet, ezért a tervezettnél korábban fel kellett szedni a különben szépen termő primőrburgonyát. a kísérlet arra is irányul, hogy ősszel, a kertészeti hold időszakban még egyszer hasznosítsák az ilyenkor már félretett műanyag takarókat./mti/

bb 33. a kisalföldi gépgyár új exportcikke: dobozzáró automata

vid tné vm szf

1965. december 1.

a győri kisalföldi gépgyárban -, ahol már eddig is több új gépi berendezést terveztek az élelmiszeriparnak - most dobozzáró automata gépet készítenek. az új gépi berendezés jóval nagyobb teljesítményű, mint az eddig használt külföldi gépek. a különböző méretű konzervdobozok zárására szolgáló gép teljesen automatikusan működik, a beadagolás és a továbbítás szállítószalagon történik. a gép szükség szerint 4 800, illetve 9 600 konzervdobozt zár le óránként.

az új automata iránt külföldön is nagy az érdeklődés. a próbasorozatban elkészült gépek egy részét csehszlovák, illetve szovjet konzervgyárakban helyezik üzembe./mti/

10.55/-n

-19-

bb 34. garázdaság - ittasság - emberölés - 11 évi szabadságvesztés

i bc tm vm sr

1965. december 1.

a fővárosi bíróság ítéletet hirdetett Kovács János 28 éves állattenyésztési dolgozó és csörögi Pál 31 éves segédmunkás ügyében.

a két férfi egy nyári este külön-külön társaságban szórakozott a soroksári Vidám Étteremben. távozás után a kötekedő, izgága természetű, s a meleg időben zakó nélkül levő, fehér inget viselő csörögi belekötött Kovács társaságába. egy férfit többször megütött s annak feleségét hajánál fogva a földre rántotta. a garázda a támadás során többször visszatért. Kovács meg akarta védeni barátját az újabb támadástól, elővette törét, majd egy arra haladó ugyan-csak fehér inget viselő férfit, akit ittassága miatt csöröginek vélt, melikáson szurta. a szurás olyan súlyos sérülést okozott, hogy a szerencsétlen férfi a kórházba szállítás után meghalt.

a bíróság Kovács Jánost emberölésért 11 évi szabadságvesztésre csörögi Pált garázdaságért egy évi és 10 hónapi szabadságvesztésre ítélte és elrendelte a vele szemben korábban kiszabott hat hónapi felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását. az ügyész Kovács esetében súlyosbításért fellebbezett, a csörögire kiszabott ítéletet tudomásul vette. az elítéltek és védők enyhítésért fellebbeztek.
/mti/

bb 38. időjárásjelentés

gg vm

1965. december 1.

a meteorológiai intézet jelenti december 1-én, szerdán 13 órakor:

felhőátvonulások

az a nagykiterjedésű, szokatlanul mély viharciklon, amely két nappal ezelőtt az 50. és az 55. szélességi körök mentén nagy sebességgel vonult kelet felé, az utóbbi 24 óra folyamán mindinkább lelassult. központja ma reggel Dánia fölött volt. Európa időjárását még mindig ez a hatalmas légköri képződmény határozza meg. nyugati részén északi széllel Izland, Írország térségéből hideg levegővel árasztja el nyugat-Európát. előoldalán délies széllel a földközi tenger térségéből származó enyhe levegő nyomul kelet-Európa fölé. közép-Európán át beáramló sarkvidéki hideg légtömeg mozog keleti irányba. hazánk fölött tegnap nyugat-keleti irányban hidegfront vonult át. élénk, időnként erős, egy-két helyen viharos szelet okozva.

/folyt.köv./

13.35/-n

-20-

/bb 38. időjárásjelentés...1.folyt./vm

az ég a nap folyamán jobbra borult maradt, a reggeli órákban megkezdődött országos eső nagykanizsa-győr vonalától nyugatra havazásba ment át, kékestetőről Ónososót jelentettek. a betörő hideg levegő hatására a nyugati határszélen zivatarfelhők képződtek, szentgottnárdon a délutáni órákban zivartart észáltak, hízápokok kíséretében, ami november végén eléggé ritka jelenség. ma reggelre a nyugati határszél mentén egy-hat centiméter vastagságú friss hóréteg keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége 4-20 milliméter között változott, a dunántúlon többnyire meghaladta a 10 millimétert. pápáról és kékestetőről 26, somogyszobról 27 millimétert jelentettek. a hőmérséklet tegnap napközben 4-11 fokig emelkedett, ma reggelre mínusz 3-plusz 2 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan felhős volt az ég, egyes helyeken a köd délelőtt is megmaradt. a hőmérséklet a déli órákig elérte a 4-7 fokot, de az erősen ködös területeken 0 fok körül maradt.

Budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 5,5 fok volt, 2,5 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet plusz 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, mérsékelt emelkedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: nyugat felől felhőátvonulások, szórványosan előforduló átfutó esővel, vagy hízápokkal. mérsékelt, időnként megerősödő délnyugati, nyugati, majd északnyugatra forduló szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3-plusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 4 és 8 fok között lesz.

a Duna vizállása szerdán délelőtt 11 órakor Budapestnél 229 centiméter./mti/

bb 36. megkezdődött a leltározás a somogyi termelőszövetkezetekben

vid ká sk vm

1965. december 1.

Somogy megyében 237 mezőgazdasági és egy halászati termelőszövetkezet, továbbá négy önálló építőipari közös vállalkozás és egy szőlőtermelő társulás készít zárszámadást az idei vagyongyarapodásról, a gazdálkodás eredményeiről. a zárszámadás előkészítése, a leltározás december 1-én megkezdődött. minden közös gazdaságban egy, a nagyobbakban két leltározó bizottság látott munkához. először az állóeszközöket veszik számba, amelyekben december végéig nem történik változás, utána termények és az állatállomány felmérésére kerül sor. leltározó bizottságok tagjai tanfolyamon vettek részt, ahol részletesen megismerkedtek a tennivalókkal./mti/

13.54/-n

-21-

bb. 35. megindult a játékbolt mesebusza, szaporodnak a mikulások, vasárnap is nyitvatart valamennyi édesség bolt

i kf/kf/vg/gy/cz

1965. december 1.

a boltok felkészültek a következő néhány napon várható játék és édesség csucsforgalomra. az édesség boltok szombaton később zárnak, de még vasárnap is meg lehet vásárolni a mikulás-ajándékot, hiszen december 5-én valamennyi édesség bolt nyitvatart, a szombatonként szokásos rendszerint.

a csmege vállalat megbízásából már 20 mikulás járja az utcákat, a fővárosi butor-, hangszer- és játék kiskereskedelmi vállalat 7 mikulása december 1-6-ig 16 játékbolt előtt tart ügyelget, „csábitja”, a gyerekeket és a szülőket: a vállalat egyébként szerdán elindította a hagyományos mesebuszt., amely december 10-19, naponta délután 2-1/2 óra között közlekedik a jelmezes vezetővel, s igazi, mesélő tálapóval. indul a rákóczi ut 82. szám alatti játékbolt előtt, s háromórás utazás közben sok-sok játékboltot érint a belvárosban és a külső kerületekben. utvonalaról, menetrendjéről a rákóczi uti boltban adnak felvilágosítást.

a jelmezkölcsönző vállalatnál a csucsforgalom már befejezéshez közeledik, hiszen valamennyi tálapó-jelmezt lefoglalták. szombaton, vasárnap és hétfőn szinte percre pontos menetrend szerint adják ki és várják vissza a mikulás jelmezeket./mti/

bb. 37. a többszörösen büntetett előéletű geszti józsef

tn/sr/gy/cz

1965. december 1.

vecsesi lakos budapestben ideiglenes szállásadója aranytárgyait el akarta lopni, azonban szállásadója tettenérte. geszti józsef megyeri ferenc 68 éves úteg utcai szállásadóját megfojtotta, majd az értéktárgyakat és jelentős értékű ruhaneműt ellopta.

geszti józsefet a fővárosi bíróság halálra ítélte. az ítéletet a legfelsőbb bíróság helybenhagyta. az elítélt kegyelmi kérelmét az elnöki tanács elutasította, a halálbüntetést szerdán végrehajtották./mti/

14.00/-n

-22-

bb 39. befejeződött a háromnapos építőipari biztonságtechnikai konferencia

t sb lk vm vg

1965. december 1.

a technika házában szerdán befejeződött a háromnapos építőipari biztonságtechnikai konferencia, amelyen több száz hazai, valamint a szocialista országokból mintegy harminc szakember vitatta meg a balesetek megelőzésének legfontosabb feladatait. több mint husz előadás és számos hozzászólás alapján a záróülésen határozatot fogadtak el a munkavédelem irányításának és a balesetelhárítási oktatásnak a fejlesztéséről, az elavult óvrendszabályok módosításáról és az építészeti tervekben érvényesítendő biztonsági előírásokról.

a konferencia egyik legfontosabb határozatának megfelelően sor kerül a szocialista országok építőipari óvrendszabályainak egyeztetésére, az egységesítés irányelveinek kidolgozására. a baráti államok nagy beruházásainak közös munkálataiban eddig ugyanis sok gondot okozott, hogy országoként más és más biztonsági rendelkezésekkel kellett eleget tenni. a konferencia most megbizta a magyar szakembereket, hogy a háromnapos vita alapján állítsanak össze javaslatokat a kgst államok megrendelésére gyártott építőgépek biztonsági előírásainak és az építőipari óvrendszabályok összehangolásáról, a balesetek okainak azonos elven alapuló vizsgálatairól és az egységesítési lehetőségek kutatásáról. a javaslatokat jövő évben terjesztik elő újabb vitákra.

a háromnapos tanácskozás dr. rados kornélnak, az építőipari tudományos egyesület elnökének zárszavával ért véget. a konferencia résztvevői szerdán délután közösen megtekintették az árpád fejedelem uti építkezéseket, ahol a 43-as építőipari vállalat dolgozói bemutatták a munkahelyek biztonságtechnikai eszközeit./mti/

bb 40. hazánkba érkezett a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front budapesti irodájának vezetője

t vt j vm sr

1965. december 1.

budapestben is megkezdte működését a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front irodája. dinh ba thi, az iroda vezetője szerdán hazánkba érkezett. fogadtatására a keleti-pályaudvaron megjelent harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára. ott volt hoang luong, a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete, továbbá a budapesti diplomáciai képviselők több más vezetője és tagja. dinh ba thi nyilatkozott az mti munkatársának:

/folyt. köv./
14.10/-n

-23-

14.10.15
je

/bb 40. hazánkba... 1. folyt./vm-

- szeretném átadni a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front, dél-vietnam népének szívélyes üdvözlését a magyar népnek - mondotta. dél-vietnam dolgozói csaknem tizenegy éve harcolnak az amerikai agresszió ellen, ugyanakkor a vietnami nép békéjéért, függetlenségéért, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front vezetésével dél-vietnam népe győzelmesen harcol, s igazságos harcát a szocialista országokon kívül is támogatják a világ haladó erői.

- eddig a dél-vietnami nemzeti felszabadítási frontnak két küldöttsége járt Magyarországon. ezek a látogatások is hozzájárultak ahhoz, hogy még szorosabbra fűzzük népeink kapcsolatát. az, hogy most állandó irodát létesítünk budapesten, szintén bizonyítja, milyen aktív támogatást nyújt a magyar nép a dél-vietnami nép harcahoz. a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front nevében fogadják leghálásabb köszönetünket ezért a támogatásért.

- engedjék meg, hogy a felszabadítási front nevében újabb sikereket kívánjak a magyar népnek a szocializmus felépítésében - fejezte be nyilatkozatát dinh ba thi./mti/

-.-

bb 41. kiállítás a karácsonyi vásár új köteteléből

t tf sk vm sr

1965. december 1.

többéves hagyomány, hogy december első napjától kiállítást rendeznek azokból a könyvujdonságokból, amelyeket a karácsonyi vásár idejére jelentetnek meg a kiadók. idén az állami könyvtérjesztő vállalat nyitotta meg ezt a bemutatót szerdán, a liszt ferenc téri könyvklubban. felsorakoztatták a napokban megjelent, illetve megjelenő „könyvvásári”, köteteket, mintegy 100 féle kiadványt, magyar és világirodalmi munkát, képzőművészeti albumot, ismeretterjesztő műveket és szakkönyveket.

karácsonyig a könyvklubban neves írók dedikálják majd kötetüket, jórészt olyan szerzők, akik ebben az évben is jelentkeztek új könyvekkel. december 2-án, csütörtökön, 17 órától várni zseni várja olvasóit. a további napokon többek között solymár józsef, berkesi andrás, tabák andrás, petrovác istván, hollós korvin lajos, nemes lászló, karinthy ferenc, hegedüs géza, barabás tiber, kolozs pál, tabi lászló, örsi ferenc, kolozsvári grandpierre emil, sallai elemér, veres péter, tamási áron, vas istván, bárány tamás, hámosi ottó, szentkuthy miklós, tatay sándor, fekete gyula. a kiállításon látható könyvek a helyszínen - illetve a szomszédos írók könyvesboltjában - megvásárolhatók./mti/

-.-

14.20/-n

-24-

15ⁿ - 2c

bb 44. határidő előtt teljesítette évi lakásépítési tervét a dunaujvárosi 26.számú építőipari vállalat

vid lk vm ki

1965. december 1.

az év elején a dunaujvárosi városépítők, az ém 26. számú építőipari vállalat 3. főépítésvezetőségének szakemberei az előző év tapasztalatai alapján maguk készítettek folyamatos munkaszervezési tervet a nagypaneles építkezésre. ez egyben a főépítésvezetőség „vizsgaterve”, volt arra, jól gazdálkodnak-e az idővel, az anyaggal, a munkabérrel és nem utolsósorban arra, hogyan működnek együtt a házgyárral. a 26. számú építőipari vállalat lakásépítési szakemberei és fizikai dolgozói jól vizsgáztak. a dózsa györgy uti nagypaneles lakásoknál héthónapos volt az építési idő. december 1-vel, a szerződéses határidő előtt egy hónappal, átadták a beruházóknak az utolsó negyvenkét lakást is. az év során a dózsa györgy uti városrészben 472, a castrumban 82 középblokkos és a kertvárosban 120 hagyományos módon épült lakást adták át a beruházóknak./mti/

-.-

bb 43. elkészült az első tizezer tonna égetett mész a hejőcsabai új mészüzemben

vid lk vm ki

1965. december 1.

a hejőcsabai cement- és mészműben - százmillió forint költséggel - nagyteljesítményű új mészüzemet építettek. a kivitelezők és beruházók jól összehangolt munkájának eredményeként a korszerű üzem mind az öt földgáztüzelésű aknakemencéje jóval a határidő előtt megkezdte a termelést. az új, részben automatizált, részben gépesített üzemben elkészült az első tizezer tonna égetett mész. az üzem berendezései a várakozásoknak megfelelően működnek, az égetett mész minősége kifogástalan. a határidő-nyereség révén az év hátralevő részében terven felül még mintegy ötezer tonna égetett meszet készítenek. a fejlődés után, a kapacitás teljes kihasználásával működő üzemben évente 115.000 tonna égetett mész készül./mti/

-.-

bb 51. magyar szakszervezeti küldöttség utazott ciprusba

hné vm zs

1965. december 1.

szerdán szakszervezeti küldöttség utazott ciprusba bogár józsefnek, a szakszervezetek baranya megyei tanácsa vezető titkárnak vezetésével. a küldöttség részt vesz a ciprusi szakszervezeti szövetség /peo/ kongresszusán./mti/

-.-

15.20/a

- 25 -

mti

bb 45. répcelakon befejezték az árviz okozta károk helyreállítását

vid/lk/s ki cz

1965. december 1.

Vas megyében az árviz legsúlyosabban répcelak községet érintette, a faluban 118 ház dőlt össze és számos ház megrongálódott. a helyreállítási munkához az árviz után nagy állami és társadalmi segítséget láttak hozzá. az állam a községnek 12 millió forint gyors hitelt adott, s ebből hatmillió forintot elengedett. ezenkívül csaknem egymillió forint segílyt kaptak az árvizkárosultak.

a rombadőlt házak helyett épített új otthonok - kettő kivételével - már tető alatt vannak, s a napokban az utolsó két ház is tető alá kerül. a megrongálódott épületek, lakóházak helyreállítása is megtörtént. az árvizárok helyrehozatalával párhuzamosan elkészült a község törpevizműve is, egyelőre mintegy másfél kilométeres vezetékkel. elsősorban az árviz által megfertőzött kutak környékét és az új lakóházakat látják el egészséges ivóvízzel./mti/

bb 46. határidő előtt egy hónappal befejezte idei tervét a tvk műtrágyagyára

vid/lk/s ki cz

1965. december 1.

a tiszai vegyikombinát nitrogén műtrágyagyárának dolgozói szerdára virradóra teljesítették idei termelési tervüket. tizenegy hónap alatt - bár az év elején egy fontos berendezés meghibásodása miatt csaknem 30 napig szünetelt a gyártás - a kereskedelem által előírt 20,5 százalékos nitrogén tartalommal számolva több mint háromszázezer tonna műtrágyát adtak a mezőgazdaságnak. a siker, a műszaki és fizikai dolgozók összefogásának eredménye. a bonyolult berendezések karbantartására például óramű pontosságú grafikont dolgoztak ki. ezzel a második félévben sikerült a nagygépek kihasználási idejét 92-95 százalékra növelni. az eredményeket elősegítette az is, hogy a szovjet gépek a vártnál nagyobb teljesítménnyel működnek és romániából nagytisztaságú földgáz érkezik. a gyár dolgozói az év végéig terven felül még mintegy 30 000 tonna nitrogén műtrágyát adnak a népgazdaságnak./mti/

15.25/a

- 26 -

bb 47. nagyteljesítményű automata dróthuzógépet helyeztek üzembe a salgótarjáni acélárugyárban

vid/lk/s cz

1965. december 1.

évenként háromezer tonna - öt és tizenkét milliméter közötti vastagságú - drót huzására alkalmas automata huzógépet helyeztek üzembe szerdán a salgótarjáni acélárugyárban. a német demokratikus köztársaság karl marx-stadt-i gépgyárában készült automata dróthuzógép eltérően a régebbi huzógépektől egy munkamenetben nagy karikákból huz, egyenget, darabol és poliroz. ezeket a műveleteket eddig külön gépek végezték./mti/

bb 48. szerdán megnyitott tolna megye legszebb csemegeboltja

vid/lk/s ki cz

1965. december 1.

szekszárd központjában szerdán megnyitott tolna megye legszebb és legkorszerűbb csemegeboltja, amelyet egy volt bankhelyiségből építettek át. az új üzlet falait színes mozaikcsempék díszítik. a raktárból lifttel szállítják az árut az üzletbe./mti/

bb 49. átadták a hetedik lottóházat

kf/s vg cz

1965. december 1.

a sportfogadási és lottó igazgatóság szerdán délben ünnepélyesen átadta a 11. kerületi frankel leó utca 84. szám alatt felépült hetedik lottóházat. a nyolcemeletes házban 8-8 garszon és egyszobás, 1 szoba hallos, 15 másfél szobás étkezőfülkés, valamint 7 három és félszobás lakás készült, tehát összesen 39 lakás jut a házban a legszerencsésebb lottózóknak.

szerdán huszonketten vették át a nyereménylakást. a novemberi szelvényekre kisorsolt három lakás gazdája még ismeretlen, a fennmaradt 14 lakást pedig már azonnal beköltözhető jelleggel folyamatosan sorsolják ki.

a rózsadomb és a duna part közötti központi fűtéses modern lottóházat boros zoltánnak, a városépítészeti tervezőiroda mérnökének tervei alapján építették, hét és félmillió forintos költséggel./mti/

15.30/a lb/luc

- 27 -

bb 42. december 1-től megtakarított szénrel közlekednek a dombóvárról induló vonatok

vid lk vm ki

1965. december 1.

a felszabadulási versenyben az idén 11 000 tonna szenet takarítottak meg a dombóvári máv fűtőház dolgozói. ez a szénmennyiség a fűtőház egyhavi szükségletének felel meg, s így december elsejétől megtakarított fűtőanyaggal közlekednek a dombóvárról induló vonatok. az ország egyik legnagyobb fűtőházának mozdonyai havonta átlagban háromezer-négyezer vonatot - ennek több mint a fele teherszerelvény - visznek rendeltetési helyükre.

a figyelemre méltó megtakarítás a műszaki vezetés, s nem utolsósorban a mozdonyvezetők és fűtők kiváló munkáját dicséri. állandóan arra törekednek, hogy minél több ugynevezett túlsúlyos vonatot indítsanak./mti/

bb 50. ötvös, bronz, fagyöngy garnitúra, szőrme bizsu - karácsonyi ajándék bemutatás

t kf vm vg

1965. december 1.

tájékoztatót és rögtönzött árubemutatót rendezett szerdán a fővárosi butor-, hangszer- és sportszer kiskereskedelmi vállalat a magyar sajtó házában. weinberger györgy igazgató egyebek között elmondotta, hogy a vállalat mintegy 80 boltja több mint százmillió forint értékű áruval várja a decemberi csúcsgazdaságban a vevőket.

a vállalat butorüzletei a következő hetekben külön is bemutatják az ajándéknak alkalmas apró butorokat, szobadiszeket, modern folyóirattartókat, dohányzó asztalkákat, térelválasztó falakat, kerámia-akat. természetesen a speciális ajándékboltok rendelkeznek a legzavdagabb választékkal. különösen a divatékszerek között található sok újdonság. most kerülnek forgalomba először érdekes formájú ötvös bronzok, külön díszcsomagolásban hozzáillő colliék és karkötők, divatos fagyöngy garnitúrák, modern, műanyagból kombinált fa nyakpántok. sokféle szőrmebizsu, klipsz, bőr dísz tárgy, divatos fa- és fém gyertyatartók, óriási díszgyertyák kínálnak az ajándék boltokban. a férfiak helyzetén könnyítenek azzal, hogy valamennyi ajándékbolt tanácsadó szolgálatot szervezett./mti/

15.35/a 1605 Puc

- 28 -

bb 52. szovjet elektrotechnikai napok budapesten - sajtó tájékoztató a magyar elektrotechnikai egyesületben

tz/gk/s vg cz

1965. december 1.

különleges tudományos tanácskozás színhelye lesz december 6 és 8 között a technika háza. a magyar elektrotechnikai egyesület ezeken a napokon rendezi meg az ugynevezett szovjet elektrotechnikai napokat, amelyeken hat kiemelkedő szovjet szakember ismerteti legújabb kutatási eredményeit a magyar szakemberek előtt.

a háromnapos tanácskozás jelentőségéről és előkészületeiről a rendező egyesület szerdán délelőtt tájékoztatta a sajtó munkatársait a technika házában.

amint elmondták, a megbeszélésen elhangzó előadások kivétel nélkül a magyar vonatkozásban égetően fontos kérdések megoldását segítik elő a legújabb, nem egy esetben eddig még sehol nyilvánosságra nem hozott szovjet kutatási eredmények feltárásával. a szovjet tudósdelegáció vezetője v.a. venyikov professzor, a moszkvai energetikai egyetem rektorhelyettese két előadást is tart. az egyikben a nagyfeszültségű váltakozó áramú energia-rendszerekkel kapcsolatos vizsgálatait ismerteti. ez az előadás különösen nagy hangsúlyt kap nálunk ma, amikor itt is egyre halaszthatatlanabbá válik az Európában szokásos legnagyobb, 400 000 voltos feszültségű átviteli hálózat kiépítése. másik előadásában egy olyan kérdéssel foglalkozik, amelyben ma az egész világon forradalmi átalakulás zajlik le: a nagy teljesítményű váltakozó áramú forgógépek korszerű szabályozási rendszereit mutatja be. előreláthatólag szinte az összes hazai villanyszerelő vállalatok vezető szakemberei meghallgatják majd b.a. knyazevszkij professzornak, a moszenergo keleti hálózat igazgatójának a nagyipari üzemek belső villamoshálózatainak tervezési és kivitelezési kérdéseiről tartandó előadását. de a többi szovjet előadó is csupa olyan kérdéssel fejtik ki álláspontjukat, amelyben ott is, nálunk is és másutt is szinte az egész civilizált világon a legerőteljesebb műszaki-tudományos kutatás folyik. a három nap alatt elhangzó hét előadás gyakorlatilag az elektrotechnika egész területét átfogja.

a szovjet elektrotechnikai napokon előreláthatólag körülbelül 300-400 hazai szakember vesz majd részt. nemcsak az előadásokat vitatják meg, hanem külön konzultációkon - szükség esetén az elhangzott előadásoktól függetlenül is - megvitatják az elektrotechnika különböző területein előtérbe került kérdéseket./mti/

15.42/a 1605 Puc

- 29 -

bb 57. diplomáciai kapcsolat nagykövetségi szinten mauritániával

gk vm zs

1965. december 1.

a magyar népköztársaság és a mauritániai iszlám köztársaság kormánya elhatározta, hogy a két ország között nagykövetségi szinten diplomáciai kapcsolatot létesít./mti/

bb 58. kilencven termelőszövetkezeti akadémia a bács megyei falvakban

vid ká sk vm

1965. december 1.

bács megye falvaiban, termelőszövetkezeteiben megkezdődtek a téli oktatások. a községekben 90 tsz-akadémiát szervezett a tit. az ismeretterjesztésnek ez a formája jól bevált a megyében, az előadásokat szívesen hallgatják a tsz-gazdák. az előadások témáját a helyi körülményeknek megfelelően a termelési kultúra figyelembevételével állították össze. az akadémia munkájába 200 tanár, kutató és gyakorlati szakember kapcsolódott be. az idén először baján és kalocsán, a járás termelőszövetkezeti vezetői részére szerveztek mezőgazdasági akadémiát. kalocsán szerdán dr. soós gábor földművelésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg a járási vezetők tsz-akadémiáját.

megkezdődtek a szakmunkásképző tanfolyamok is a megye mezőgazdasági üzemeiben. több mint háromszáz ismerkednek meg nagyüzemi növénytermesztés, valamint az állattenyésztés módszereivel. az alapfoku traktorosképző tanfolyamokon ezren tanulnak./mti/

bb 62. az ndk és az nszk mai irodalma

k tf tr vm sr

1965. december 1.

cimmal csütörtökön 16 órai kezdettel a kossuth klubban ankétot rendeznek, amelyen - a tit vendégeként budapestre érkezett - ernst dornhof, a keletnémet rádió irodalmi osztályának vezetője tart előadást./mti/

15.45/a 16²⁵Puc

- 30 -

bb 53. műszaki tanács alakult a kenderfonó- és szövőipari vállalatnál

vid/lk/s ki cz

1965. december 1.

a szegedi kenderfonó- és szövőipari vállalatnál vezető mérnökökből műszaki tanács alakult, az együttesen hatezer dolgozót foglalkoztató textilgyárak műszaki színvonalának emelésére, az eddiginél hatékonyabb, tudományosabb gazdasági vezetés kialakítására.

a tanács ülésein megtárgyalják a legfontosabb vállalati, gyári fejlesztési feladatokat, újítási, műszaki intézkedési terveket, új gyártás- és gyártmánytechnológiák bevezetésének kérdéseit./mti/

bb 55. a jövedelemelosztás tapasztalatairól tanácskozott a hajdu-bihar megyei tsz. tanács

vid/ká/tr/s cz

1965. december 1.

a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezeti tanács szerdán debrecenben megtartott ülésén a termelőszövetkezetekben alkalmazott jövedelemelosztási módszerek tapasztalatairól, valamint a következő évek feladatairól tárgyalt. egy évvel ezelőtt ugynevezett „zöld könyvet”, adtak ki a megyében, amelyben összefoglalták a hajdusági tsz-ekben több mint egy évtizede alkalmazott jövedelemelosztási formákat, s javaslatokat tettek a legjobbak alkalmazására. a közös gazdaságokban a különböző prémiumokkal kiegészített munkaegység szerinti részesedés a legelterjedtebb. ez évben a 182 hajdu-bihar megyei termelőszövetkezet közül 162-ben alkalmazták az ugynevezett nádudvari módszert.

a következő időszak ezzel kapcsolatos feladatát a tanácskozáson így foglalták össze: az újabb módok keresése helyett a termelőszövetkezeti vezetők értékeljék az alkalmazott módszereket, vizsgálják behatóan összefüggéseit. felhívta a tanács a szövetkezeti vezetők figyelmét, hogy ne csak a munkára való ösztönző hatást elemezzék, hanem figyeljék azt is, hogyan hatnak a jövedelemelosztási módszerek a kereseti arányok alakulására, s mennyire gazdaságosak./mti/

16.10/a 16²⁰Puc

- 31 -

közlemény
bb 61./ a görög kommunista párt küldöttségének magyarországi látogatásáról

/s-cz

1965. december 1.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására magyarországra látogatott a görög kommunista párt küldöttsége kosztasz kolijannisznak, a központi bizottság első titkárának vezetésével. a küldöttség tagjai voltak: panosz dimitriu, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára, leonidasz sztringosz, a politikai bizottság tagja és vaszilis zahosz, a központi bizottság tagja.

a görög kommunista párt küldöttsége meglátogatta budapest és szeged különböző intézményeit, találkozott pártvezetőkkel, pártmunkásokkal, ipari és mezőgazdasági dolgozókkal, valamint a magyarországon élő görög emigráció képviselőivel.

a görög testvérpárt küldöttsége találkozott és eszmecsere-t folytatott kádár jánossal, az mszmp-központi bizottságának első titkárával, komócsin zoltánnal, az mszmp kb politikai bizottságának tagjával, a központi bizottság titkárával és a központi bizottság más képviselőivel. az elvtársi légkörben lefolytatott megbeszéléseken a két testvérpárt képviselői véleményt cseréltek a pártjaikat kölcsönösen érdeklő kérdésekről, a nemzetközi helyzet, a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom problémáiról.

a két párt elítéli az amerikai egyesült államok agresszív, imperialista politikáját, más államok belügyeibe való durva beavatkozásait, amelyek következtében növekszik a nemzetközi feszültség. mindkét párt szolidaritását fejezi ki a hős vietnami nép harca iránt és követeli, hogy vessenek véget a vietnami nép elleni szennyes háborúnak, vonják ki az amerikai csapatokat vietnam egész területéről.

a görög kommunista párt küldöttei örömmel állapítják meg, hogy a magyar nép a magyar szocialista munkáspárt vezetésével nagy eredményeket ért el a szocializmus építésében. kifejezik azon meggyőződésüket, hogy az mszmp megfontolt, helyes politikája a további sikerek biztosítéka.

az mszmp képviselői szolidaritásukat fejezik ki a görög kommunista párt harca iránt, amelyet a többi haladó erővel együtt folytat azért, hogy görögország a demokratikus fejlődés útjára térjen, támogattják a görög kommunista párt legalizálására, a bebörtönzött harcosok szabadonbocsátására, valamint a politikai menekültek hazatérési jogára irányuló követeléseket.

/folyt.köv./

16.15/a 1635 Pce

- 32 -

Mdy

bb 61./ a görög kommunista párt..../ 1.folyt./s

a két párt képviselői aggodalommal állapították meg, hogy a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalomban súlyos nézeteltérések keletkeztek. szükségesnek tartják, hogy saját lehetőségeikhez mértén hozzájáruljanak a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom akcióegységének megteremtéséhez, elsősorban az imperialista agresszió visszaverése érdekében. károsnak tekintik minden olyan lépést, amely a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom egységének megbontására, a kommunisták és valamennyi antiimperialista erő közös harcának gyengítéséhez vezet.

az eszmecsere során bebizonyosodott, hogy a magyar szocialista munkáspárt és a görög kommunista párt teljesen egyetért a nemzetközi helyzet, valamint a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom időszerű kérdéseinek megítélésében.

a lefolytatott megbeszélések kölcsönösen gazdagították a két testvérpárt tapasztalatait és hozzájárultak a két párt közötti baráti kapcsolatok és együttműködés fejlesztéséhez.

x x x

a küldöttséget elutazásakor a ferihegyi repülőtéren komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottság tagja, kb titkára és puja frigyos, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője bucsúztatták./mti/

--

bb 63. Letartóztatás, hivatali visszaélések alapos gyanuja miatt

vid/tné/s sr bs

1965. december 1.

a legfőbb ügyészség hivatali visszaélések alapos gyanuja miatt előzetes letartóztatásba helyezte gócz bélát, a pécsi városi tanács állásától felfüggesztett vb elnökhelyettesét.
/mti/

--

16.20/a 1640 Pce

- 33 -

Mdy

bb. 56. országos tanácskozás az iskolareform soronkövetkező feladatairól, oktatásügyünk időszerű kérdéseiről

t vt/j/e zs cz

1965. december 1.

országos értekezletet rendeztek szerdán a művelődésügyi minisztériumban a megyei tanácsok elnökhelyetteseinek és művelődésügyi osztályvezetőinek részvételével. lugossy jenő miniszterhelyettes tartott tájékoztatót az iskolareform végrehajtásáról, az oktatásügy soronkövetkező feladatairól.

egyebek közt fontos feladatként jelölte meg a már meglévő körzeti iskolák működési feltételeinek javítását. rámutatott: új körzeti iskolák szervezése csak ott célszerű, ahol egyidejűleg diákközhont is tudnak létesíteni. a szakrendszerű oktatás arányának további javítása érdekében az új pedagógusok munkába állításánál az elsőbbséget a körzeti, a részben osztott és a kis létszámú iskoláknak kell biztosítani.

a szakemberek már készítik a terveit, hogyan tegyék a továbbképző iskolákat a mezőgazdasági szakmunkásképzés szerves részévé. a végrehajtás során ehhez a művelődésügyi minisztérium tantermekkel, közismereti tárgyakat oktató tanárokkal és szemléltető eszközökkel is segítséget ad a földművelésügyi minisztériumnak.

részletesen foglalkozott ezután a különböző középiskolatispusokkal. hangsúlyozta: új középiskola építése csak ott indokolt, ahol legalább nyolc tanulócsoporthot lehet és kell indítani. az új, egységes szakközépiskolák az eddiginél szilárdabb matematikai és természettudományos ismereteket nyújtanak a gyerekeknek, s nagy súlyt helyez az általános átfogó műszaki képzésre. a szakközépiskolai hálózat fejlesztésénél messzemenően figyelembe veszik a helyi szakember-szükségletet, sőt - amennyire lehetséges - a népgazdaság igényeit is. az ifjú szakmunkások továbbtanulásával kapcsolatban a miniszterhelyettes hangoztatta: a szakmunkástanuló-iskolát végzett fiatalok tömegei számára nem a gimnáziumi továbbtanulás a fontos, hanem az, hogy a szakmai ágazatuknak megfelelő szakközépiskolában gyarapítsák ismereteiket.

lugossy jenő az iskoláztatásról szólva kiemelte: változatlanul fő törekvésünk, hogy a fizikai dolgozók gyermekei minél nagyobb számban kerüljenek a középiskolákba, egyetemekre és főiskolákra. végül felhívta a pedagógusok figyelmét arra, hogy az ideológiai irányelveket az oktató-nevelő munkában, az ifjuság iskolán belüli és kívüli nevelésében is folyamatosan, következetesen kell érvényesíteni. /mti/

16.306/a 1645Pnc

- 34 -

mti

bb. 54. a nilusra és a dunára épített hajók próbautja a balatonon

vid/lk/e ki cz

1965. december 1.

a magyar hajó- és darugyár balatonfüredi üzemegységének szakemberei újabb vizijárművek főpróbáját tartották meg, a balatonon sikeres próbautat tett az év utolsó, külföldi megrendelésre épített hajója, amely a niluson teljesít majd szolgálatot. a tolóhajó egységet, amely motoroshajóból és az általa tolt uszályból áll, az egyiptomi megrendelők kérésére, terven felül készítették el. ez volt sorrendben a harmincegyedik vizijármű egység, amely egyiptomi lobogó alatt hajózik majd a távoli vizeken. jövőre a balatonfüredi hajógyár változtatott típusú tolóhajókat szállít majd a nilusra. a mahart megrendelésére ezer tonnás áruszállító uszályt építettek. a több mint hetven méter hosszú vizijármű teljes testszerkezetét hegesztéssel állították össze. a különleges merev bordázat lehetővé teszi a nagy fajsúlyú vasérc szállítását is. a most kipróbált uszály a balatonfüreden gyártott hatvanhatodik nagyhordképességű szállítóhajó.

a vizijárműveket szerdán adták át. a két hajó együtt kel majd át a síó-csatornán a dunára. a nilusi hajót jugoszláv tengerjáró vontatja majd az egyiptomi partokhoz. /mti/

bb. 59. súlyos közlekedési baleset gyöngyössolymoson

tm/e zs cz

1965. december 1.

szerdán reggel 6 órakor gyöngyössolymos községben kiss b.lajos 37 éves gépkocsivezető figyelmetlenül vezette a 4-es aköv autóbusszát és összeütközött egy vele szemben szabályosan haladó másik autóbusszal. a baleset következtében a két busz utasai közül tizenketten megsérültek, hatan súlyos, hatan pedig könnyebb sérülést szenvedtek. a rendőrség kiss b.lajost előzetes letartóztatásba helyezte. a baleset ügyében a vizsgálat folyamatban van. /mti/

16.34/a 1645Pnc

- 35 -

mti

bb 60. modern textilgépek premierje pápán

vid/lk/s ki cz 1965. december 1.

a pápai textilgyár rekonstrukciója során szerdán újabb gépeket állítottak munkába, német szerelők irányításával megkezdtek az egyik legkoszterűbb textilszárító berendezés próbajáratását, ez a szerkezet minden tekintetben rendkívüli teljesítményre képes, az automatikus vezérlésű gép percenként 120 méternyi textiliát szárít meg, teljesítménye hatszorosan múlja felül az üzemben eddig használt régebbi típusú gépeket, a 33 méter hosszú gépmonstrum kiszolgálásához mindössze két ember szükséges, ami a nagyfokú automatizálást bizonyítja.

szerdán adták át a német demokratikus köztársaságból vásárolt gyapot-tisztító gépet is, az új szerkezet belsejében levegő befúvatásával áramlást idéznek elő, ami magával ragadja a gyapot alapanyagban levő szennyeződést, a gépsor végén távozik el a különválasztott gyapotmaghéj és a por, a textima elnevezésű szerkezet elkülöníti a fel nem dolgozott kisebb gyapotszalakat is, ezt a berendezést is automata szerkezetek irányítják, a műszerek megfelelő beállítás után tökéletesen helyettesítik a kezelőszemélyzetet és emberi beavatkozásra csak esetleges üzemi zavar esetén lesz szükség, a gép teljesen zárt rendszerű, így nem kerülhet a levegőbe az egészségre káros gyapotszennyeződés.
/mti/

bb 68. pécselt kifizették az öttalálatos Lottónyereményt

vid/lk/s ki la 1965. december 1.

az otp baranya megyei igazgatóságán szerdán kifizették a 47. játékhét öttalálatos Lottónyereményét, a magát megnevezni nem kívánó nyertes nyugdíj előtt álló pécsi munkásember, hét éve Lottózik ugyanazokkal a számokkal és a 47. játékhéten véletlenül a 49-es számot húzta át a megszokott 48-as helyett, a nyertesnek 1,737.143 forintot fizettek ki, a nyeraméményből egymillió hatszázezer forintot takarékbán helyezett el, később családi házat épített és külföldi utazásokat tervez.

ennek az öttalálatos Lottószelvénynek több érdekessége van, a hazai Lottó történetében ez volt a 47. telitalálat és éppen a 47. játékhéten, ez volt az idei kilencedik ötös találat, ami rekordot jelent és baranya megyében a Lottó megondulása óta az első öttalálat./mti/

16.40/a

- 36 -

me

bb 64. megtörtént az első sujtólég-és szénporrobbantás a györgyaknai kísérleti telepen

vid/lk/s ki bs 1965. december 1.

a mecseki szénbányászati tröszt kutatási osztályának egyik fontos programja a sujtólég- és szénporrobbanások megelőzése, a kutatók munkájának segítésére a tröszt kísérleti telepet létesített a pécsi györgy-aknán, a külszínen, elsőként a kísérleti táró készült el, amelynek az a rendeltetése, hogy lehetőséget nyújtson a szén robbanásveszélyességének megismerésére, továbbá a szénporrobbantást megállító védekezési eljárások hatásosságának ellenőrzésére.

a földdel borított 60 méter hosszú, két méter átmérőjű acélcsatornában szerdán délelőtt került sor az első sujtólég- és szénporrobbantásra, ilyet eddig csak külföldön láthattak a magyar szakemberek, a táróban a mecseki bányákra jellemző körülményeket állítottak elő, a hangerejével igen hatásos és látványos kísérlet jól sikerült, menete a következő volt, a táró zárt végénél robbanóanyaggal meggyújtották a fóliával elkülönített sujtólégkeveréket, a nagy hevességgel végbement sujtólégrobbanás átcsapott a hozzá csatlakozó vágatszakaszbba, itt a léglökés hatására felkavarodott az elszórt szénpor, majd a sujtólég lángjától meggyulladt és egyre fokozódó hevességgel a sujtólégrobbanás szénporrobbanássá alakult át, végül a táró nyitott szájnijilásán hatalmas erővel, fekete füst kíséretében, a szabadba csapott.

a kutatóknak az a céljuk a kísérletekkel, hogy valamennyi számba jöhető erősségű robbanás lokalizálására megnyugtató módszert találjanak, a kísérleti telepen nemcsak a mecseki, hanem az ország valamennyi bányája, valamint a robbanóképes porokkal dolgozó más üzemek részére is végeznek kísérleteket, a kutatótelep következő új létesítménye a korszerűen felszerelt laboratórium lesz, amelyet a jövő évben adnak át rendeltetésének./mti/

bb 71. berkesi andrás és goda gábor dedikál

tf/s sr la 1965. december 1.

csütörtökön 15 és 17 óra között, illetve pénteken 17-től 19 óráig a divatcsarnok lotz termében - a corvina kiadó és a magyar könyv rendezésében - december 2-től látható képző - művészeti ajándékkönyv kiállításon és vásáron./mti/

16.45/a 16.45/a

- 37 -

me

bb. 66. magyar-olasz hosszulejratu arucsereforgalmi es ipari-, muszaki-gazdasagi egyuttmukodesi megallapodas jott létre

t sz/tné/e vg bs

1965. December 1.

Szerdán a külkereskedelmi minisztériumban aláírták a magyar népköztársaság és az olasz köztársaság között létrejött első hosszulejratu arucsereforgalmi megállapodást és azt az ipari-, gazdasági- és muszaki együttműködési megállapodást, amely lehetővé teszi újszerű gazdasági kapcsolatok kiépítését.

az arucserre megállapodás a jövő évre az ideinél 13 százalékkal nagyobb forgalmat tesz lehetővé, mind az export, mind az import 55 millió - 55 millió dollárra tehető. a megállapodás aláírásáról kiadott kommuniké leszögezi, hogy a két ország közötti kereskedelem már az elmúlt évek során is lényegesen fejlődött. az olaszországba irányuló magyar export mezőgazdasági termékeket, élelmiszereket, kohászati termékeket és ipari gyártmányokat foglal magában, míg a magyar külkereskedelem olaszországból főként komplett ipari berendezéseket, szerszámgepeket, textil- és vegyipari anyagokat, valamint déligyümölcsöt vásárol. a kereskedelmi megállapodás utal arra, hogy olaszország megkönnyíti egyes magyar termékek bevitelét, ez kedvező feltételt jelent az arucserreforgalom további szélesítéséhez.

az arucserreforgalmi szerződéssel egyidőben aláírt együttműködési megállapodás a két ország ipari vállalatainak kooperációját, a termelő kapacitások és a technológiák jobb kihasználását és harmadik piacon való együttműködését tartalmazza. kiterjed továbbá új ipari berendezések tervezésére, előállítására, valamint a meglévők korszerűsítésére és bővítésére.

a két megállapodást olasz részről felice di falco, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője, magyar részről nyerges jános külkereskedelmi minisztériumi főosztályvezető írta alá. az aláírásnál jelen volt szilágyi béla külügyminiszterhelyettes és bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes. megjelent ludovico barattieri di san pietro, az olasz köztársaság magyarországi nagykövete.

az aláírás után a két delegáció vezetője nyilatkozatot adott az mti munkatársának:

- a most aláírt két egyezmény, az arucserreforgalmi megállapodás és az ipari, technológiai, gazdasági együttműködési szerződés célja, hogy még mélyebbé, szorosabbá tegye kapcsolatainkat - mondotta felice di falco. - a megállapodások tükrözik az olaszországban és magyarországon végbement gazdasági fejlődést.
/folyt.köv./

16.55/s 1705Pne

bb. 66. /magyar-olasz...folyt./e

a magyar gazdasági élet fejlődése ugyanis azt eredményezte, hogy olaszországban a magyar exportcikkek mind szélesebb választéka talál piacra. tárgyalásaink során már számoltunk a magyar népgazdaság következő ötéves-tervének távlataival. úgy vélem, hogy az ötéves terv lehetőséget nyújt a magyar és olasz vállalatok közötti széleskörű kooperációra, a vegyipar számos területén, többek között a kőolajiparban, a műanyagok gyártásában, a gépiparban, főként a szerszámgepek és textilgépek előállításában. bizottság létrehozását határoztuk el, amelynek feladata lesz, hogy megvizsgálja és megjelölje a kooperáció területeit és módjait. olaszország ilyen jellegű, még egészen újszerű együttműködést kíván létrehozni több szocialista országgal és a most aláírt megállapodáshoz hasonló szerződést kötöttünk már románíával, jugosztáviával és lengyelországgal is.

nyerges jános, a magyar delegáció vezetője az arucserreforgalmi megállapodásról nyilatkozott:

- a hosszulejratu arucserreforgalmi megállapodást az jellemzi, hogy bár most egy évre, 1966-ra rögzítettük az árulistákat, mindkét ország kormányának képviselőit az a cél vezette, hogy a jövőévi megállapodás alapul szolgáljon az arucserre további bővítéséhez. a megállapodás leszögezi a magyar áruknak olaszországba történő szabadabb bevitelét, ami azt jelenti, hogy az eddig fennálló mennyiségi korlátozások fokozatosan megszűnnek, s ez mind a magyar exportőrök, mind az olasz importőrök számára jelentős lépés lesz. a jövő évben is - bár a forgalom előreláthatólag 13 százalékkal növekszik - lényegében a tradicionális cikkek cserélnek majd gazdát. a magyar kivitelben található a vágómarhán kívül többféle mezőgazdasági és élelmiszeripari cikk, az ipari gyártmányok közül hengerektáru, vegyipari termék. szeretnénk fokozni a gépek és más ipari készáruk exportját is. olaszországból többek között ipari késztermékeket, gépeket, vegyi anyagokat, textilipari nyersanyagot és déligyümölcsöt hozunk be.

- a szerződéseknek azért is nagy jelentőséget tulajdonítunk, mert olaszország a tőkés államok közül második legnagyobb kereskedelmi partnerünk -, mondotta befejezésül nyerges jános.

x x x

biró józsef külkereskedelmi miniszter és bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes a megállapodás aláírása előtt fogadta az olasz kereskedelmi küldöttség vezetőjét, felice di falco-t, az olasz külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetőjét. /mti/

17.00/a 1716Pne

bb. 65. finis előtt a kukoricabetakarító brigádok - veszprémi kombájnosok az élen: sági vilmos 7 122 mázsánál tart

i cs/sk/e ká bs

1965. december 1.

az állami gazdaságok gépesített betakarító brigádjai, a szeszélyes időjárású ősze minden munkára alkalmas óráját kihasználva, már az utolsó töretlen kukoricatáblákat járják, s mentik görékba, magtárakba a sokáig kinnszorult termést. a teljesítmények - elsősorban a kb-2-es csőtörőgépek kategóriájában - minden eddiginél magasabbak. az adapterrel felszerelt gabonakombájnok kezelői közül továbbra is sági vilmos, a veszprémi állami gazdaság kombájnos vezetője, aki november végéig 7 122 mázsa morzsolt kukoricát adott át gépe alól a szállító brigádoknak. a második helyezett ugyancsak veszprémi kombájnos: nagy lászló, a 6 926 mázsás teljesítményével. a harmadik helyet száraz lajos, a kaposvári állami gazdaság dolgozója tartja, aki 5 875 mázsánál tart.

a kb-2-es csőtörőgépek kategóriájában rába lajos teljesítménye a legnagyobb, aki a lajtahansági állami gazdaság kukoricatábláin 268 hold termését takarította be. lupa györgy és rotyis géza - mindketten a bánkúti állami gazdaság dolgozó - 258, illetve 246 holdnál tartanak. a kukoricacsöveket fosztó kcsf csőtörőgépek kezelői közül pintér sándor, a szekszárdi állami gazdaság, a kb2 gépek kategóriájában pedig pasku györgy, a bánkúti állami gazdaság dolgozója került az első helyre. /mti/

bb. 69. radiológusok tudományos ülése

i ms/gk/e sr la

1965. december 1.

a budapesti orvostudományi egyetem radiológiai tanszékének 50 éves jubileuma alkalmából szombaton tudományos ülést rendeznek a bőrgyógyászati klinika tantermében. ünnepi beszédet mond dr. sós józsef professzor, az egyetem rektora. utána jugoszláv, kelet- és nyugatnémet, valamint osztrák vendég-professzorok adnak elő a röntgen- és a radioaktív sugárzások diagnosztikai jelentőségéről, továbbá ismertetik a diagnosztikai eljárásoknál alkalmazott sugárvédelem feladatát, lehetőségeit, eredményeit. /mti/

17.04/a

- 40 -

bb. 70. az országos oktatási tanács feladatai, terveiről - dr. bencédy józsef nyilatkozata

vt/j/s sr la

1965. december 1.

az országos oktatási tanács feladatairól, terveiről nyilatkozott az mti munkatársának dr. bencédy józsef, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője, a tanács titkára.

elmondotta, hogy az országos oktatási tanács - a minisztertanács határozata értelmében - a művelődésügyi miniszter elnökségével működik. alelnöke a munkaügyi miniszter. mint tanácsadó és koordináló testület, biztosítja az oktatás-nevelés elvi, politikai, pedagógiai, módszertani és szakmai egységességét, az erre vonatkozó irányelvek, rendelkezések végrehajtásának, alkalmazásának egyöntetűségét. feladata az is, hogy állást foglaljon az oktatás-nevelés olyan tartalmi kérdéseiben, amelyekben ugyan több minisztérium érdekelt, de a döntés joga a művelődésügyi miniszternek illeti. az országos oktatási tanács a művelődésügyi miniszternek tanácsadó szerve is.

a továbbiakban dr. bencédy józsef arról beszélt, hogy az országos oktatási tanács a megyei oktatási tanácsokkal nincsen alá-, sem fölérendeltségi viszonyban. a megyei oktatási tanácsok szervezéséhez, működéséhez a művelődésügyi miniszter rövidesen irányelveket bocsát ki.

közölte ezután, hogy az országos oktatási tanács előreláthatólag hamarosan megtartja első ülését, amelyen ügyrendjét és munkatervét tárgyalja majd meg.

- az első hónapokban a szakközépiskolák szervezési kérdéseivel, a szakok kialakításának témájával foglalkoznak. az országgyűlés vitáját, az elnöki tanácsnak a középfokú oktatási intézményekről szóló törvényerejű rendeletét figyelembe véve az első féléves munkatervükben olyan témákat tűzünk napirendre, mint például az egységes szakközépiskolai oktatás bevezetésének ütemezése, a szakközépiskolai rendszer tartalmi alapelvei, szakmai szakfelügyelet, tankönyvírás és mások. természetesen ezek elfogadásáról, sorrendjéről vagy más kérdések, témák programba vételéről a tanács fog dönteni - fejezte be nyilatkozatát dr. bencédy józsef. /mti/

17.10/a

- 41 -

bb 67. kállai gyula látogatása fejér megyében

vid/tné/s sr la 1965. december 1.

kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, szerdán látogatást tett fejér megyében. társaságában volt erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára.

a megyei pártbizottságon juhász jános, az mszmp fejér megyei bizottságának első titkára fogadta a vendégeket, akik a párt és a tanács megyei végrehajtó bizottságának tagjaival találkoztak. bujdosó imre, a megyei tanács vb elnöke adott tájékoztatást a megye életéről. a beszámolót közvetlen hangulatu eszmecsere követte.

a vendégek ezután a megye vezetőivel ellátogattak a székesfehérvári közorügépgyárba. megtekintették a gyár termékeit és szívélyesen elbeszélgettek az üzem dolgozóival.

a késő délutáni órákban kállai gyula és erdei ferenc részt vett csákváron a megyei és községi népfront-bizottság együttes ülésén./mti/

--

bb 72. a fogászati hét keresztretjvény- pályázatának díjai

ms/gk/s sr la 1965. december 1.

a november 11 és 17 között a fogbetegségek megelőzésére rendezett fogászati hét alkalmából a budapesti vöröskereszt, az utörök budapesti elnöksége és a belkereskedelmi minisztérium keresztretjvénypályázatot hirdetett. a pályázatra 198 budapesti általános iskolából 13 262 megfejtés érkezett be. a megfejtők között szerdán a vöröskereszt székházában három nagydíjat - fényképezőgépet, karórát, pingpong- felszerelést - továbbá száz egészségügyi csomagot sorsoltak ki./mti/

--

17.17/a

- 42 -

me

bb. 74. a bocskai uton csütörtöktől, a budaörsi uton szombat-tól kezdve két uttesten közlekednek a járművek

i hbj/gg/e vg la 1965. december 1.

a bécsi-, illetve a később megépülő új balatoni ut tö-rökbálintnál találkozik és onnan négy nyomvonalu autószeráda vezet a fővárosba, egészen a nagyszöllös utcaig. ott az autószeráda kétfelé ágazik.

az egyik ága: a budaörsi-ut -hegyalja ut-erzsébet hid-utvonal. december 4-től ezt az utszakaszt már igénybe vehetik a bécsből, illetve az észak-dunántulról érkező autósok, mert a korszerűsített budaörsi utat - miként ezt a kpm budapesti közuti igazgatósága és a fővárosi tanács közlekedési igazga-tósága közölte - szombaton átadják a forgalomnak.

a másik ág a következő utvonalon halad: nagyszöllös ut-cai aluljáró - darócgi ut - bocskai ut - schönherz zoltán ut-ca - petőfi hid - s onnan tovább a belső városnegyedek. ez az utvonal szakaszosan készül.

a nagyszöllös utca átépítését az idei évre tervezték. a munkálatok azonban elhúzódtak, mert az aszfaltutépítő vállalat kénytelen volt az idén más munkahelyre irányítani az ut-építőket. határidő-módosítást kért, amit meg is kapott.

befejeződött a bocskai ut átépítése. egyelőre azonban - miként a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága közölte - csütörtökon a bocskai ut északi uttestét a karolina uttól a fadrusz utcaig adhatják át a forgalomnak. a bocskai ut és a fehérvári ut keresztveződésében, továbbá a schönherz zoltán utcában még távfűtő-vezetékeket fektetnek. az azonban bizo-nyos, hogy 1966 májusától a nagyszöllös utcai aluljárótól va-lóban korszerű utvonalon jutnak el a járművek a nagykörutra.

még egy jó hír a budai közuti közlekedés fejlődéséről. az ém mélyépitő vállalat határidő előtt felújította, korsze-rűsítette az alsó rakparti uttestet. a korábbi, nagyon csu-szós keramit helyébe kőkockaburkolat került, kijavították a budai alsó rakparton az árvíz okozta rongálódásokat, s így most már a budai alsó rakparton a margithidtól egészen a petőfi hidig közlekedhetnek a járművek. /mti/

--

17.20/a

- 43 -

me

bb 73. ruházati bolt csak férfiaknak - megnyílt a royal
férfiruha szaküzlet

kf/tr/s vg La 1965. december 1.

a férfiak dicsekedhetnek az ország legkorszerűbb ruházati boltjával. a fővárosi ruházati bolt-vállalat szerdán délután a lenin körút 64 szám alatt royal néven megnyitotta az első önkiválasztó rendszerű férfiruha szaküzletét. raktárában és eladótermében egyszerre 12.000 öltöny, kabát fér el. az üzletben férfi konfekcióiparunk valamennyi hagyományos terméke és újdonsága megtalálható, a szakemberek szerint a legkülönbözőbb méretű vevők is találnak itt maguknak kész ruhát. a boltba lépő vásárlót informátor, személymértleg, magasságmérce és egy táblázat fogadja, mindezek alapján megállapítják a vevő méretét. pult nincs az üzletben, mindenki tetszése szerint válogathat, a próbánál természetesen segít az eladó. az elkerülhetetlen apróbb igazításokra külön műhelyt rendeztek be.

az újszerű, modern férfiruha szaküzlet - amely csütörtöktől már a vásárlók rendelkezésére áll - a régi bolt teljesítményének kétszeresére, évi 40-45 millió forintos forgalom lebonyolítására képes./mti/

bb 75. európa-szerte megennyült a tél : 1-7 fokkal magasabbak a maximumok az átlagosnál - csak a dunántulon van nagyobb összefüggő hóréteg - egyelőre változékony marad az idő

cs/sk/s ká La 1965. december 1.

központjával gdansk térsége felett működő hatalmas mérsékelt égövi ciklon határozza meg jelenleg kontinensünk időjárását. a ciklon keleti oldalán enyhe mediterrán eredetű légtömegek áramlanak észak felé, s az enyheség első erősebb hulláma szerdán reggelre elérte a balti-tenger partvidékét. a nyugati oldalán viszont bécs-bordeaux - észak-spanyolország vonalán hűvösebb front halad délnek, s a front mögötti területekről szerdán már kiterjedt hózáporokat, átfutó esőket jelentettek a megfigyelő állomások.

/folyt.köv./
17.30/a

- 44 -

me

bb 75./ európa- szerte/ 1.folyt./s

a ciklonhozta enyheség ugyszólván egész európában megtörte a novemberi tél erejét, csupán észak-norvégiából és a szovjet-unió legészakibb tájairól jelentettek mínusz 14, mínusz 25 fokos hajnali fagyokat. az észak-európai országok átlagos minimumszintje legutóbb mínusz 7, mínusz 15 fok volt. a déli áramlás hatására a keddi maximum leningrádban 7, murmanszkban, berlinben és varsóban egyaránt 3, rómban és szófiában 2, lisszabonban 1 fokkal volt magasabb az utóbbi három év hasonló időszakában mért átlagnál. ugyanakkor budapesten 1 fokos, bukarostben pedig 4 fokos volt a maximumok, meleghiánya, a meteorológiai tél beköszöntését megelőző nagyarányú enyhülés érdekessége, hogy a földközi-tengeri tájakon zivatarok söpörtek végig, hazánkban szentgotthárdról ugyancsak dörgést-villámlást jelentettek, a téli zivatart azonban nem záporos, hanem hózápor kísérte. a kontinens legmelegebb pontja kedden athén volt, ahol 20 fokot mutattak a hőmérők, de brindisiben is 19, rómban 17 fokot mértek.

hazánkban szerdán reggel 7 óráig főleg a nyugati országrészekben voltak kisebb havazások, több vidékről esőket jelentettek. az északi hegyvidékeken és a dunántulon 10-25 milliméter csapadékot mértek, baja-kecskemét-debrecen vonalától délre 4-10 milliméter eső hullott. nagyobb összefüggő hóréteg csupán a dunántulon : szombathely-zalaegerszeg-lenti vonala metén huzódó széles sávban alakult ki, ahol 1-6 centiméteres friss réteg borítja a földeket. a hegyvidékeken csak hófoltok vannak. a szerdai maximumok a dunántulon plusz 7-11, a keleti országrészekben plusz 3-9 fok között alakultak ki.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint egyelőre változékony marad az időjárás: az átmeneti borulásokat, kisebb esőzéseket derült, napsütéses időszakok váltják. csütörtökön felhőátvonulásokra, szórványos futó esőkre, hózáporokra kell számítani, a mérsékelt időnkint felerősödő déli-délnyugati szél észak-nyugatra fordul. a nappali hőmérséklet lényegesen nem változik. a csütörtök reggeli minimumok mínusz 3, plusz 2, a maximumok plusz 4, plusz 8 fok között ingadoznak./mti/

bb 76. autóbussz és villamos karambolja rákospalotán

sk/s zs La 1965. december 1.

rákospalotán a dózsa györgy ut és a kajár utca torkolatánál skoperda jános 43 éves gépkocsivezető a 25/y jelzésű autóbusszal nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy 12-es villamossal. a baleset következtében varsányi lajosné, 45 éves gyors- és gépirónő, az autóbussz utasa súlyos, nem életveszélyes, további hat utas könnyebb sérülést szenvedett./mti/

17.35/a

- 45 -

me

bb 77. amerikai magyar festőművész kiállítása az egressy klubban

áe/gg/s sr la 1965. december 1.

a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények rendezésében szerdán az egressy gábor művelődési klubban megnyílt zilzer gyula, az egyesült államokban élő magyar származású festőművész kiállítása, a tárlatot drucker tiber, az egressy gábor művelődési klub igazgatója nyitotta meg a külügyminisztérium és a kulturális kapcsolatok intézete több képviselője, valamint népes érdeklődő közönség jelenlétében.

zilzer gyula a tanácsköztársaság bukása után hagyta el magyarországot, münchenben, majd párizsban végezte művészeti tanulmányait, ahol már az 1920-as években kiállítások hosszú során alapozta meg művészi hírnevét, munkásságában szószólója lett a kor forrongó társadalmi mozgalmainak, antifasiszta küzdelmeinek, dolgozott az humanité számára, 1932-ben készítette „gáz” című litográfiai albumához romain rolland írt előszót, 1932 óta az egyesült államokban él és azóta bejárta a világ számos országát, utjainak emlékéit, az egyszerű emberek életét drámai hatású művekben örökítette meg, nemrégiben magyarországra látogatott, s ebből az alkalomból küldte el jelenlegi kiállításának képeit: 35 rézkarcot, akvarellt, színes fametszetet, monotypiát, művei a harcos humanista művész ember- és élet-szemléletének szuggesztív erejű, modern kifejezői./mti/

--

bb 79.,, valóság,, - ankét baján

vid/tné/s zs la 1965. december 1.

szerdán baján ankétot rendezett a tudományos ismeretterjesztő társulat helyi szervezete, amelyen kőrösi józsef szerkesztő adott tájékoztatót a valóság című folyóirat munkájáról, az ankétot - amelyen a folyóirat írógárdájának több tagja is részt vett - dr. ortutay gyula, a tit és a ,, valóság,, szerkesztőbizottságának elnöke vezette./mti/

--

17.45/a

- 46 -

bb. 78. ülést tartott a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottsága

t sl/sk/e vg la 1965. december 1.

november 30-án budapestben befejezte 6. ülését a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottsága, az ülésen részt vett bulgária, csehszlovákia, Lengyelország, magyarország, az ndk, románia és a szovjetunió küldöttsége, a kgst, valamint a jugoszláv kormány között a kgst szerveinek munkájában történő jugoszláv részvételről szóló megállapodás értelmében az ülésen részt vettek jugoszlávia képviselői is, ezenkívül megfigyelőként a vietnami demokratikus köztársaság képviselői is jelen voltak.

a bizottság intézkedéseket dolgozott ki a kgst végrehajtó bizottságának határozataiból adódó feladatok végrehajtására és jóváhagyta a végrehajtó bizottságnak szóló beszámolót, ez a beszámoló a kgst tagállamok rádiótechnikai és elektronikai ipara 1966-1970 közötti időszakra vonatkozó fejlesztési terveinek összehangolásával és az ezzel kapcsolatos fontosabb problémákkal foglalkozik.

a bizottság kidolgozta a rádiótechnikai és elektronikai ipari termékfajták gyártásszakosításával és a kooperálással kapcsolatos ajánlásokat, ajánlást terjesztett elő egyes számítástechnikai, elektronikus műszeripari termékfajtákban és különleges rádiótechnikai és elektronikai ipari gyártó berendezésekben mutatkozó szükségletek kielégítésére.

az értekezleten megtárgyalták és jóváhagyták a rádiótechnikában 1966-1970 között folyó műszaki és tudományos kutatások összehangolásának távlati tervét, jóváhagyták a bizottság 1966. évi munkatervét is.

az ülés az őszinte együttműködés, a kölcsönös megértés és barátság légkörében zajlott le. /mti/

--

18.00/a

- 47 -

bb 80. kapcsolatok 84 ország béke-mozgalmával - újabb tavaszi békedemonstráció - ülést tartott az országos béketanács

di/hné/s zs la

1965. december 1.

szerdán a parlamentben kibővített ülést tartott az országos béketanács. megjelent és az elnökségben foglalt helyet vass istvánné, az országgyűlés-elnöke; bugár jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkár-helyettese, harmati sándor, az országos béketanács alelnöke, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, komját irén, a magyar ENSZ-társaság főtitkára, dr. zsebők zoltán, kossuth-díjas egyetemi tanár, az országos béketanács tudományos bizottságának titkára és horváth richárd, az országos béketanács katolikus bizottsága intéző-bizottságának tagja.

dr. sik endre, az országos béketanács elnöke megnyitójában megemlékezett a béke-világtanács, a népek parlamentje megalakulásának 15. évfordulójáról, s felidézte a béke-világmozgalom elmúlt másfél évtizedének legjelentősebb eseményeit, eredményeit. méltatta a béke hívei világméretű összefogásának, nagyhatalmu akcióinak és határozatainak jelentőségét, amelyek hozzájárultak ahhoz, hogy az emberiség elkerülte a nukleáris katasztrófát.

az ülés résztvevői ezután dr. sik endre javaslatára néma felállással tisztelegtek a nemrég elhunyt római sándornak, az országos béketanács elnöksége volt tagjának emléke előtt, majd darvasi istván, az MSZMP KB agitprop osztályának helyettes vezetője, az országos béketanács tagja elemezte a világpolitika legutóbbi eseményeit. rámutatott, hogy a reményteljesebb átmeneti időszak után ismét növekedett a nemzetközi feszültség. ezért elsősorban az egyesült államokat terheli a felelősség, amely nyílt fegyveres beavatkozásokkal, durva agressziókkal támad a népek függetlenségi mozgalmait, a társadalmi haladás ellen. szavakban továbbra is békés szándékait hangoztatja, a gyakorlatban azonban arra törekszik, hogy a szocialista országok népeit szembefordítsa kormányaikkal, egymással és békéjük, függetlenségük legfőbb támaszával, a szovjetunióval.

a továbbiakban rámutatott az amerikai imperialisták vietnami politikájának tarthatatlanságára. nyomatékosan aláhúzta: az egyesült államok hadüzenet nélkül visel haborút egy független szocialista ország ellen - ezt sem megindokolni, sem megmagyarázni nem lehet. az agresszióknak magában az egyesült államokban is mind nagyobb az ellenzéke. a legkülönbözőbb tiltakozó megmozdulások, a katonai behívók nyilvános elégetése, az önkéntes tüzhatalm vállaló hazafiak áldozata jól tükrözi az amerikai tömegek növekvő elégedetlenségét.

/folyt.köv./

18.20/a

- 48 -

bb 80./ kapcsolatok 84 ország...../ 1.folyt./s

ezután arról beszélt: a néhány hónappal ezelőtt nyilvánosságra hozott Johnson doktrína lényege, hogy amerika mindenütt és mindenkor - akár fegyveresen is - szembeszáll azokkal a mozgalmakkal, amelyeket kommunistáknak minősít; azaz az amerikai burzsoázia mindenütt be kíván avatkozni, ahol úgy érzi, hogy érdekei veszélyben forognak, ahol a nép felkel, hogy kivívja nemzeti függetlenségét, vagy társadalmi felszabadulását. a gyarmati háborút viselő egyesült államoknak semmiféle meghatalmazása, jogcíme nincs és nem is lehet arra, hogy beavatkozzék más népek belügyeibe, hogy a szabadság, a demokrácia védelmének ürügyén lábban tiporja a nemzetközi normákat.

foglalkozott a világszerte nagy megdöbbenéssel fogadott hírrrel, amelyből kiderült, hogy az egyesült államok - miközben jó ideje a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról tárgyal - atomfegyverekkel szerelte fel a német szövetségi köztársaság és más NATO-országok légierejét. az NSZK háborús tervei valóra váltásához akar nukleáris fegyvereket. ezért valamennyi nép érdeke, hogy megakadályozza a német szövetségi köztársaság atomfelfegyverzését.

a békés egymás mellett éléstről szólva hangoztatta: ez nem taktika, hanem szilárd elvi politika, történelmi szükség-szerűség, amely azonban csak akkor érvényesülhet, ha valamennyi követelményét elfogadják. így például tiszteletben kell tartani az egyes országok területi sérthetlenségét, a népek nemzeti függetlenségét, a belügyekbe való be nem avatkozás elvét, el kell ismerni minden nép jogát ahhoz, hogy maga válassza meg a társadalmi rendszert, amelyben élni kíván. világosan látni kell: nem lehet békés egymás mellett élést hirdetni Európában, s közben háborút viselni egy ázsiai szocialista ország ellen. az európai szocialista országok nem vállalnak olyan békés egymás mellett élést, amelyért ázsiai szocialista országok békéjével, függetlenségével kell fizetni.

darvasi istván befejezésül hangsúlyozta, hogy a magyar béke-mozgalom a béke tudatos és cselekvő híveinek táborához tartozik. akkor teszi a legnagyobb szolgálatot a béke ügyének, ha világos beszéddel, meggyőző érvekkel, tényekkel mutatja meg: ki a béke igazi barátja és kik az ellenségei, ha elősegíti, hogy néplink méltón helytálljon a békéért vívott világméretű küzdelemben.

/folyt.köv./

18.35/a

- 49 -

bb 80. /- kapcsolatok 84 ország...../ 2.folyt./s

ezután dr. dezséry lászló, az országos béketanács főtitkára számolt be a helsinki béke- világtanácsról, az ott sokoldalú véleménycserében megformált dokumentumokról és a béke-világtanács legutóbbi kezdeményezéseiről, nagyszabású akcióiról, amelyek az egyesült államok fokozódó vietnami agressziója ellen bontakoztak ki. tájékoztatta a megjelenteket a béke-világtanács elnökségének legutóbbi üléséről és határozatairól.

- a béke- világtanács elnöksége - mondotta többek között - felhívta a békeszerető embermilliókat, hogy december második felében szervezzék nemzetközi szolidaritási hetet a vietnami nép támogatására. megbélyegezte a legutóbbi rhodesiai eseményeket s felemelte szavát a faji megkülönböztetés politikája ellen. tiltakozott a brit imperialisták adeni terrorakciói ellen, követelte a bebörtönzött hazafiak szabadonbocsátását és támogatásáról biztosította az önrendelkezésért, a katonai támaszpontok felszámolásáért küzdő szabadságharcosokat. fellépett a latinamerikai nemzetközi katonai büntetőcsapatok szervezésére irányuló amerikai törekvések ellen, s felhívta a békeharcosokat: kettőzzék meg erőfeszítéseiket a latinamerikai népek támogatására. levélben üdvözölte ázsia, afrika és latin-amerika népeinek első konferenciáját, amely január 3-án havannában ül össze. a három kontinens küldötteinek találkozója azoknak egységét erősíti, akik az egész világon az agresszió ellen, az önrendelkezésért, az általános leszerelésért küzdenek és egyek abban, hogy mindenütt az emberi méltóság, jólét és társadalmi igazságosság érvényesüljön.

dezséry lászló javasolta, hogy a három kontinens konferenciájához a magyar békemozgalom is juttassa el üdvözlését, majd a béke-világtanács elnökségének az európai biztonsággal és a német kérdéssel kapcsolatos állásfoglalásával foglalkozott. rámutatott: az elnökség tiltakozott a német szövetségi köztársaság atomfelfegyverzése ellen, s hangsúlyozta, hogy minden kezdeményezést támogat, amely a német kérdés megoldását, európa biztonságának megőrzését célozza. döntöttek a béke-világtanács jövő évi ünnepeltjeinek névsoráról is. 1966-ban a tudomány, a művészet halhatatlanjai közül cervantes spanyol író, ruben darrio nicaraguai költő, roland rolland nobel-díjas francia író és békeharcos, rotterdami erasmus holland humanista, carl leibnitz német filozófus, szun jat-szen kínai filozófus, a kínai köztársaság volt elnöke, gheorghe cosbuc román költő, rusztaveli gruz költő és pencso bolgár költő életművét, munkásságát ismertetik, népszerűsítik a különböző békemozgalmak rendezvényein.

/folyt.köv./ szlavejkev

18.45/a

- 50 -

bb 80./ kapcsolatok 84 ország..../ 3.folyt./s

dezséry lászló elmondta, hogy a magyar békemozgalom jelenleg 84 ország békemozgalmával, összesen 128 nemzeti és nemzetközi mozgalommal, szervezettel, intézettel áll kapcsolatban. az idén 24 ország 422 békeharcosa járt hazánkban, a magyar békeharcosok pedig egyebek között a szovjetunióban, görögországban, a német szövetségi köztársaságban és olaszországban tettek látogatást.

a következő hónapok terveiről szólván bejelentette, hogy békemozgalmunk továbbra is mindent elkövet a vietnami nép igazságos harcának támogatására, s megemlékezik a délvietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának ötödik évfordulójáról. állást foglal a német militarizmus ujjaélesztése, a német szövetségi köztársaság atomfelfegyverzése ellen, támogat minden olyan akciót, amely európa biztonságát szolgálja. a jövő tavasszal is megrendezik a béke magyar híveinek immár hagyományos, nagyszabású demonstrációját, amelynek rendezvényein az idén több mint kétmillióan tettek hitet a béke, a leszerelés, a békés együttélés, a népek önrendelkezési joga mellett.

ezután számos felszólalás hangzott el. dr. szamosközi istván, református püspök a prágai keresztyén békekonferencia tanácsadó testületének budapesti üléséről számolt be. réti ervin újságíró egyhónapos vietnami útjának élményei, tapasztalatai alapján festett képet az amerikai egyesült államok agressziójáról, a békés falvakat, kórházakat, iskolákat, lakóházakat elpusztító, ártatlan áldozatokat követelő bombázásokról. dr. várterész vilmos, a joliot curie sugárbiológiai intézet igazgatója javasolta, hogy az országos béketanács nyilatkozatban bélyegezze meg az amerikai egyesült államok vietnami politikáját. neményi lili operaénekes arról beszélt, hogy minden művész közös vágya, kívánsága és akarata a béke, mert alkotni, teremteni csak békében lehet. dr. horváth richárd a magyar katolikus békemozgalom másfél évtizedéről és a katolikus egyház megújulását szolgáló törekvésekről beszélt. kovács dezsőné, kossuth-díjas pedagógus, az országos béketanács alelnöke arról tájékoztatta az ülés résztvevőit, hogy az elmúlt hetekben a magyar nők decemberi kongresszusát előkészítő eseménysorozat alkalmával asszonyok és lányok tizezerei hallatták szavukat, s juttatták kifejezésre: még nagyobb részt akarnak vállalni társadalmunk feladatainak megoldásából, a béke megőrzéséért vívott világméretű küzdelemből. csizmadia emilné, a hazafias népfront ix. kerületi bizottságának titkára arról az eleven érdeklődésről szólt, amellyel a közvélemény a nemzetközi élet eseményeit követi.

/folyt.köv./
19.00/a

- 51 -

dr. antalfy györgy, tanszékvezető egyetemi tanár rámutatott, hogy a nemzetközi jog megköveteli az országok szuverenitásának tiszteletben tartását. a békés együttélés valamint a nemzeti szuverenitás elválaszthatatlan egymástól, összhangban áll a szocialista államok politikai gyakorlatával. vágó ernő, a magyar partizán szövetség titkára az ellenálló nemzetközi szövetségének budapesti összejövő kongresszusával foglalkozott. elmondta, hogy decemberben 23-európai ország 47 szervezetének küldöttjei találkoznak a magyar fővárosban, valamennyien cselekvő részesei ma is a militarizmus, a fasiszmus ellen, a békéért folytatott harcnak. domokos lajos, a lórántffy zsuzsanna gimnázium igazgatója az iskola növendékeinek arról a kezdeményezéséről számolt be, hogy vietnami vásárnapokat tartottak, ajándécsomagokat állítottak össze, munkát vállaltak, s keresetüket a szabadságukért küzdő vietnami hazafiak támogatására ajánlották fel. randé jeno, a magyar televízió szerkesztője a német szövetségi köztársaság és az egyesült államok vezetőinek azokkal a mesterkedéseivel foglalkozott, amelyek a nyugatnémet atomfelfegyverkezést szolgálják.

az ülés résztvevői végül megbízták az országos béketanács elnökségét, hogy üdvözölje a havannában összejövő ázsiai, afrikai és latinamerikai szolidaritási konferenciát; s nyilatkozatban bélyegezték meg az amerikai imperialisták vietnami agresszióját.

az országos béketanács nyilatkozata hangsúlyozza :

- mcnamara, az amerikai egyesült államok hadügyminisztere vietnam vérrrel áztatott földjén kijelentette, hogy 300.000 főre növelik a dél-vietnamban állomásozó amerikai haderőt. ez is mutatja, milyen hamisak johnson elnök béke-szólamai. a világ közvéleménye elől ilyen szövegekkel nem lehet elleplezni az újabb amerikai katonai szállításokat, a mérgezőgáz alkalmazását, és a vietnami demokratikus köztársaság bombázását. a világközvélemény egyre növekvő felháborodással tiltakozik amiatt, hogy az amerikai egyesült államok kormánya tovább szélesíti a világ békéjét rendkívül veszélyeztető katonai kalandját dél-keletázsia térségében.

- az amerikai egyesült államokban is mind nagyobb tömegek emelik fel tiltakozó szavukat az esztelen háború folytatása és kiszélesítése ellen, s az egész világon száz- és százmilliók vallják magukénak a helsinki béke-világkongresszus tiltakozását és követelését. a magyar nép egyetértését és támogatását élvezve követeljük, hogy az egyesült államok kormánya a genfi egyezmény szellemében tartsa tiszteletben vietnam függetlenségét, szuverenitását, egységét, és területi integritását.
/folyt.köv./

19.10/a

1/1/

- a békeszerető magyar nép nevében követeljük, hogy az usa kormánya vessen véget agresszív háborújának, vonja ki fegyveres erőit vietnamból, hogy dél-vietnam népe saját maga alakíthassa jövőjét. követeljük a vietnami demokratikus köztársaság elleni terror-bombázások haladéktalan megszüntetését.

meggyőződéssel valljuk, hogy a dél-vietnami nép egyetlen és illetékes képviselője a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front. néplink és kormányunk támogatja a dél-vietnami nép igazságos küzdelmét az agresszorral szemben és biztos abban, hogy ez a harc dél-vietnam szabadságszerető, békét akaró népének győzelmével ér véget - fejeződik be a nyilatkozat.

a tanácskozás dr. sik endre zárszavával ért véget.
/mti/

bb. 82. mintegy kétezer állatfaj él a duna vízében és környezetében - akadémiai székfoglaló a duna faunájának kutatásáról

t ms/gg/e la

1965. december 1.

szerdán a magyar tudományos akadémián nagy érdeklődéstől kísérvé tartotta meg székfoglalóját dudich endre akadémikus. előadásában nagyszabású összefoglalót adott a duna-kutatás helyzetéről és további feladatairól. többek között elmondta, hogy az eddigi megállapítások szerint a duna vízében és a folyó közvetlen környezetében 1 827 állatfaj található, az egysejtűektől a legfejlettebb fokot képviselő emlősökig. legnagyobb számmal, több mint 700 fajjal az ízeltlábúak - rovarok, pókfélék, rákok - találhatók. a duna vízében 114 halfajtát tartanak számon. a madárvilágot 83 itt fészkelő és 67 átvonuló, vagy a dunánál telelő fajta képviseli. minthogy azonban egyes területek még korántsem teljesebben felderítve, feltételezhető, hogy a duna faunája legalább 2 000 állatfajtát foglal magában.

foglalkozott azzal a kérdéssel is, hogy a nagy földtörténeti változások hogyan hatottak ki a folyó és állatvilága kialakulására, majd a különböző duna-szakaszok eltérő víz- és környezeti viszonyainak hatását elemezte. rámutatott arra is, hogy az ember tevékenysége a halászatától kezdve a hajózásig és a duzzasztógáták építéséig, valamint a víz egyre fokozódó szennyezéséig ugyancsak nagymértékben befolyásolja a folyó állatvilágának arculatát. /mti/

19.30/a

- 53 -

1/1/

bb 81. fiatal grafikusművész első önálló kiállítása

tf/tr/s sr la

1965. december 1.

a 34 esztendősné bognár árpád több tucat ceruza- és színes filctollrajza látható a bajcsy zsilinszky uti dűrer teremben, ahol szerdán este pályatárs művész, konecsni györgy mondott megnyitó beszédet. bognár már számos kollektív kiállításon, több külföldi tárlaton is szerepelt, s mostani kollektívját jobbra háborúellenes hangú könyvillusztrációkból, plakátkompozíciókból, meg úgynevezett alkalmazott grafikai művekből válogatta össze. a kiállítást két hétig kereshetik fel az érdeklődők./mti/

bb 83. a kereskedelmi pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezete

tr/s la

1965. december 1.

„szocialista kulturáért, jelvényrel és kiváló címmel kitüntetett békéscsabai napsugár bábgyűjtésének két produkcióját a magyar televízió telerecordingra vette. a felvétel alkalmából budapesti tartózkodó bábosok tiszteletére szerdán fogadást rendeztek a szakszervezet székházában./mti/

bb 84. új magyar film üzemi premier előadása a ganz-mávagban

áe/tr/s la

1965. december 1.

a mokép kezdeményezésére a legújabb magyar filmeket a forgalombahozatal és a nyilvános előadások előtt szűkebb körben, üzemi művelődési házakban is bemutatják, ahol a munkásközönség elmondhatja véleményét az új alkotásról. a filmszakemberek ilyen módon a legkorábban ellenőrizhetik műveik hatását, értesülhetnek a közönség elfogulatlan bírálatáról. a film-propagandának ez az új módszere már több alkalommal jól bevált, hasznosan segítette a közönség és a filmművészek kapcsolatának kiépülését.

szerdán a ganz-mávag gyár dolgozói láthatták első alkalommal a tilos a szerelem című új magyar filmet a vörösmarty művelődési házban. a sokszáz fős közönség tetszéssel fogadta a szellemes vígjátékot, amint ezt az üzemi premiert követő anketon is elmondották. a megbeszélésen rényi tamás rendező számolt be a film születésének körülményeiről és válaszolt a nézők kérdéseire, megjegyzéseire./mti/

19.37/a

..-

- 54 -

ME

bb. 85. időjárásjelentés

tr/e la

1965. december 1.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. december 1-én, szerdán este:

újabb felhőátvonulások.

várható időjárás csütörtök estig: nyugat felől felhőátvonulások, szórványosan előforduló átfutó esővel, vagy hózáporral. mérsékelt, időnként megélénkülő nyugati szél. néhány helyen köd; a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 3- plusz 7 fok között, az erősen ködös területeken 0 fok körül. /mti/

20.27/a

..-

- v é g e -

- 55 -

ME

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1965. december 2.

bb. 1. az új városnegyedek lakóinak egyharmada gyerek -
bővítik a főváros bölcsődei hálózatát

i hi/tné/e zs la

1965. december 2.

a budapesti tanácsok a jövő évben mintegy 80 millió forintot költenek a meglévő bölcsődék fenntartására, s új építkezésekkel további 400 gyermek bölcsődei elhelyezését biztosítják. az intézmények hálózatát elsősorban a lakótelepeken bővítik, mert itt a főváros többi körzetéhez viszonyítva jóval magasabb - a felnőttek számának körülbelül egyharmada - a gyermeklakosság aránya. budafok jövővárosközpontjának bölcsődéje a pentz károly téren épül, s a jövő évben átadják. a kelenföldi lakótelepen 15 millió forint költséggel több, 60 személyes gyermekintézményt létesítenek, ezek a lakásépítkezéssel párhuzamosan készülnek el. emellett a régi városnegyedekben is igyekeznek könnyíteni a gyermekes családok helyzetén. a többi között a 12. kerület ráth györgy utcában a jövő év tavaszán adnak át új bölcsődét, s hasonló korszerű intézményt rendeznek be a józsefvárosban, a makarenko utca 21. szám alatt is. a jövő év végéig 6 400-ra növekszik a helyek száma a budapesti bölcsődékben, s a tanácsok egy-egy csecsemő ellátására - a szülők által térített összegben felül - évente mintegy 12 000 forintot költenek. a bölcsődei körülmények javítása mellett fejlesztik a gyermekközösségekben végzett nevelőmunkát is. az erőmű utcai bölcsődében létesített módszertani intézmény irányításával például néhány bölcsődében most tanulmányozzák azokat a gondozási és pedagógiai módszereket, amelyeket a különféle adottságu és létszámú intézményekben általánosan el lehet majd terjeszteni a gyermekek fejlődése érdekében.

az egészségügyi okok következtében, vagy az elhanyagottságuk miatt átmeneti gondozásra szoruló, 0-3 éves korú gyermekekre különös gondot fordít a főváros. a számukra szervezett csecsemőtthonokban jelenleg több mint ezer gyermek nevelkedik, s az ilyen intézmények - a bölcsődéktől eltérően - hosszabb-rövidebb időre teljesen átveszik a szülők feladatait. /mti/